

1CO - Bantoanon 1 Corinto 2014

1 Corinto

SA MGA TAGA-CORINTO

KAG MGA PAUNANG BISAYA TUNGOR SA UNANG SUYAT NI APOSTOL PABLO

SA MGA TAGA-CORINTO

Kag suyat nak kali ay imaw kag primero sa ruhang suyat sa Bibliya nak ingsuyat ni Apostol Pablo sa mga nagtutu-o kang Kristo sa syudad it Corinto. Kaling suyat ay ingsuyat mga 25 tuig pagkatapos sa kamatayon ni Kristo. (Kaling tuig ay ingbibilang nak 55 A.D.)

Corinto kag kapitolyo it probinsya it Acaya sa Gresya ag rili ra kag pantalan. Kaling syudad ay mayaman ag maramong tawo kag nag-iistar ag nagrarayan rili halin sa iba't-ibang lahi ag relihiyon. Nabantog ra kali dahil sa maramong naghihimo it kayainan ag imoralidad. (Basaha sa Bin. 18.)

Sa Mga Binuhatan 18:1-16 mababasa nato kag tungor sa unang pagbisita ni Pablo sa Corinto. Nagtiner sida ruto sa sakop it 1 ½ tuig sa pagtudlo it Maadong Balita tungor kang Hesus. Tatlong tuig pagkahalin nida sa Corinto, nabaton nida kag suyat halin sa mga nagtutu-o ruto. (1 Cor. 7:1.) Parayan dili nasaduran nida nak inggwa ruto it mga nagsusuay-suayan ag ibang mga problema.

Kada nagsuyat sida sa inra pramas laygayan tungor sa kayainan nak inghihimo it inra mga myembro, lalong-laloey kag pagpangawatan it usa. Ingsabat ra nida kag inra mga pangutana tungor sa pag-asawa ag kag pagkaon nak inghalar sa mga dios-diosan. Inggwa ra sida it ingsiling sa inra tungor sa inra tamang paghiwas pag magtipon sinra sa pagdayaw, tungor sa mga ispirituhanong abilidad nak ingtata-o it Ispirito Santo ag tungor ra sa pagbanhaw it mga minatay.

KAG SUYOR IT 1 MGA TAGA-CORINTO

Kag Pagtuna it Suyat ag Pagpasalamat ni Apostol Pablo 1:1-9

Kag Pagsuay-suayan it mga Nagtutu-o 1:10—4:21

Kag Imoralidad ag Pag-akusar it Maghali sa mga Nagtutu-o 5:1—6:20

Kag Nahanungor sa Pag-asawa ag sa Waya it Asawa 7:1-40

Kag Nahanungor sa mga Inughalar sa mga Dios-diosan 8:1—11:1

Kag Nahanungor sa Tamang Paghiwas Pag Magdayaw sa Dios 11:2—14:40

Kag Pagkabanhaw ni Hesus ag kag Pagbanhaw sa mga Minatay 15:1-58

Kag Katapusan it Suyat 16:1-24

Kag Primerong Suyat ni Apostol Pablo

SA MGA TAGA-CORINTO

1

KAG PAGTUNA IT SUYAT AG PAGPASALAMAT NI APOSTOL PABLO

Kag Pagpangamusta

¹⁻³ Mga pinalangga nakong kahalihan sa pagtu-o nak nagtitipon sa pagdayaw sa Dios raha sa syudad it Corinto,

kamong mga inggahin para sa Dios dahil sa inro pagpakig-usa kang Kristo Hesus, kamo nak mga tinawag it Dios nak maging sinakupan Nida, kaibahan it tanang hali nato sa pagtu-o nak nag-aayaba sa ato Ginoong Hesu-Kristo sa bawat lugar. Sida kag inra Gino-o ag imaw ra kag ato.

Ako si Pablo kag nagsusuyat it kali. Ako kag ingtawag bilang Apostol ni Kristo Hesus kumporme sa kabubut-on it Dios, kaibahan ni Sostenes nak ato hali sa pagtu-o.

Kabay pang mapasa-inro kag kaaduhan ag katimunungan nak halin sa Dios nak ato Tatay ag sa Ginoong Hesu-Kristo.

Kag Pagpasalamat ni Apostol Pablo

⁴ Ako ay perming nagpapasalamat sa Dios dahil sa kaaduhan nak Ida ingpakita sa inro dahil sa inro pagpakig-usa kang Kristo Hesus. ⁵ Kumo sa bawat butang, kamo ay ingpakamaado Nida parayan sa pagta-o sa inro it tanang pang-intyendi tungor sa kamatuuran, ag abilidad nak magbisaya ra sa inro mga kaibahan it tungor rili dahil sa inro pagpakig-usa kang Kristo. ⁶ Ngani, kag amo pamatuor sa inro tungor kang Kristo ay inro ra ingpamatuuraney nak klaro. ⁷ Kada waya kamo it kakuyangan sa aber niong ispirituhanong abilidad nak ingtata-o it Dios habang ingpapaabot ninro kag pagpakita liwat it ato Ginoong Hesu-Kristo sa Ida pagbalik. ⁸ Sida ra kag mapakusog sa inro pagtu-o hastang sa katapusan, pramas waya it masisiling laban sa inro sa adlaw kung sauno mabalik kag ato Ginoong Hesu-Kristo. ⁹ Dahil matutom nak gador kag Dios nak nagtawag sa inro pramas magpakig-usa sa Ida Anak nak si Hesu-Kristo nak ato Gino-o.

KAG PAGSUAY-SUAYAN IT MGA NAGTUTU-O

¹⁰ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, sa pangayan it ato Ginoong Hesu-Kristo inglalaygayan nako kamo nak magkausa bilang maghali ag indi kamo magkampi-kampihan, kundi magkausa kamo sa inro ing-iisip ag inghahanrom. ¹¹ Kada ako mga hali, tuyar kag ako inglalaygay sa inro dahil ingbalita sa ako it iba nak halin sa pamilya ni Cloe, nak inggwa kuno hina sa inro it mga nagsusuay-suayan. ¹² Kag ako бага gustong bisayahon ay iba't-iba kag ingsisiling it mga grupo raha sa inro. Dahil inggwa kuno it masiling nak, “Si Pablo kag ato ingsusunor,” kag iba ray ra ay nagsisiling, “Si Apolos kag ato ingsusunor.” Habang inggwa ray it iba nak nagsisiling, “Si Pedro^a kag ato ingsusunor,” ag kag iba ray ra ay nagsisiling, “Si Kristo kag ato ingsusunor.”

¹³ Asi, napaparti бага si Kristo? Ako бага nak si Pablo kag nalansang sa krus para sa inro? O nagpakig-usay бага kamo sa ako tong kamo ay ingbawtismuhan? ¹⁴ Ay salamat yang talaga sa Dios nak puyra kang Crispo ag Gayo, ay wayaey it aber usa sa inro nak

^a**1:12** Si Pedro ay ingtatawag rang Sepas sa bisayang Hebreo ag imaw kag tawag sa ida dili sa suyat. Pero Pedro kag pangayan nak inggagamit sa pagsalin sa bug-os nak suyat imbes nak Sepas.

ako ingbawtismuhan. ¹⁵ Kada ngani waya it makakasiling nak ako kag dapat sunron, kumo ako kag nagbawtismo sa ida. ¹⁶ Ay oho yaki! Narumruman nako nak ingbawtismuhan ra nako kag panimayay ni Estefanas. Pero puyra sa inra, kumporme sa ako pagrurum, ay wayaey ako it ingbawtismuhan pa. ¹⁷ Dahil waya ako giparay-an ni Kristo para magbawtismo, kundi magwali it Maadong Balita. Ag habang ingtutuman nako kina ay waya ako gigagamit it puro matam-is nak pamisaya nak nagpapakita yang it ako sariling kaayaman, sabaling pag ako ahimuon kag tuyar it kina ay kag ako matam-is nak pamisaya kag inra ataw-an it balor, ag imaw kag maging dahilan nak mawagit kag gahom it Dios nak maghiwas sa inra pramas magtu-o sinra sa kamatayon ni Kristo sa krus.

Si Kristo Yang kag Nagpapakita it Gahom ag Kaayam it Dios

¹⁸ Dahil kag mensahe it kaluwasan parayan sa kamatayon ni Kristo sa krus ay kamangmangan yang sa pagmuyat it mga tawo nak kag apagtuan ay waya't iba kundi kaparusahan nak waya't katapusan. Pero para sa ato nak ingluluwas it Dios, ayamey nato nak pag kaling Maadong Balita ay ingwawali, kali ay nagpapakita nak kag gahom it Dios ay inggwa't sarang nak luwason kag tawo. ¹⁹ Kumo kag ingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan ay,

“Asiraon Nako kag kaayam it mga maayam
ag ipakita Nako nak waya't puyos kag pang-intyendi
it mga nakaaray.”^b

²⁰ Ay kung tuyar, ni-o ara kag ato masisiling tungor sa maayam nak tawo, sa manunudlo it Kasuguan ni Moises^c ag sa maayam ra makipagdibate dili sa ngasing nak panahon? Bagoy ingpakitaey it Dios nak kag kaayam it mga tawo sa kalibutan ay kamangmangan para sa Ida? ²¹ Kumo sa kaayam it Dios, imposible nak kag mga tawo ay makilaya sa Ida parayan yang sa inra sariling kalibutanhong kaayam.

Kundi ingbuotey it Dios nak maluluwas kag tawo nak magtu-o kang Kristo parayan sa pagbantala it Ida inghuman, nak sa pagmuyat it mga kalibutanhong tawo, kali ay kamangmangan. ²² Dahil kag inghahagar it mga lahi it Hudyo pramas magpati sinra ay

^b1:19 Basaha ra sa Isa. 29:14.

^c1:20 o “Eskriba” nak halin sa bisayang Inglis nak “Scribe.”

mga milagro. Ag kag inghahanap ray it mga buko Hudyo^d ay kag mataas nak kaayaman it tawo. ²³ Ugaling kag ato yang ingbabantala ay si Kristo nak inglansang sa krus. Ag kali ay ingmamayain it mga lahi it Hudyo, ag kamangmangan yang sa pagmuyat it mga buko Hudyo. ²⁴ Pero para sa ato nak mga tinawag it Dios pramas maging Ida mga anak, maging mga lahi man it Hudyo o buko, ayamey nato nak si Kristo yang kag nagpapakita it gahom ag kaayam it Dios. ²⁵ Dahil kag ingsisiling it tawo nak kamangmangan it Dios ay mas yabaw pang kaayaman kisa sa tanang kaayaman it tawo. Ag kag ingsisiling ra it tawo nak kayudahan it Dios ay mas yabaw pang kusog kisa sa tanang kusog it tawo.

²⁶ Ako mga hali sa pagtu-o, rumruma ninro kag inro kamutangan tong intawag kamo it Dios nak magtu-o sa Ida. Apila yang sa inro kag di mataas nak pinag-arayan ag asa mataas nak pwesto, ag imaw ra kag mga dungganon, ²⁷ kumo gingpili it Dios kag mga waya't ayam kuno sa pagmuyat it tawo, pramas mapahud-an kag mga maayam. Ag ingpili Nida kag mga tawo nak buko masyarong importante sa pagmuyat it tawo, pramas mapahud-an kag mga importante.

²⁸ Ingpili ra Nida kag mga kubos ag mga ing-iihig it tawo, ag mga ingmumuyatan ninra nak buko mahalaga, pramas ipakita Nida nak kag mahalaga sa tawo dili sa kalibutan ay buko mahalaga sa Ida. ²⁹ Tuyar kali kag ginghimo it Dios agor waya it aber usa nak puyding magmarako sa Ida atubangan. ³⁰ Dahil ngani Diosey kag naghimo sa ato nak magpakig-usa kang Kristo Hesus nak imaw kag parayan kung pauno maintyendihan nato kag kaayam it Dios. Ag parayan sa Ida, kita ra ay inghimong matarong sa pagmuyat it Dios, ingtubos ag inggahin para sa Ida. ³¹ Kada kumporme sa ingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan, “Kung inggwa it tawo nak gustong magmarako, kag ida yang dapat ipagmarako ay kag inghimo it Gino-o.”^e

^d**1:22** o “mga Hentil” nak halin sa bisayang Inglis nak “Gentile.”

^e**1:31** Basaha ra sa Jer. 9:24.

2

Kag Mensahe ni Apostol Pablo Tungor kang Kristo

¹ Ako mga hali sa pagtu-o, it katong nagpanha ako sa inro pramas magbantala it kamatuuran nak ingpaayam it Dios sa ako tungor kang Kristo, waya ako'g tudlo parayan sa mga mataas nak pamisaya o parayan sa mga marayom ag mahirap intyendihon nak mga kaayaman. ² Kumo kag ako plano nak itudlo ay waya't iba kundi kag tungor kang Hesu-Kristo, lalong laloey kag tungor sa Ida pagkamatay sa krus.

³ Habang nagdadayon ako sa inro, ako ay mayuda, ingyayawhakan ag nagpapanguyog, sabaling indi nako kayang tumanon kag responsibilidad nak ingtugyan it Dios sa ako. ⁴ Ag kag ako pagbisaya ag pagtudlo ay buko parayan sa pamisaya yang nak nagpapakita it ako sariling kaayam pramas ingganyuhon kamo, kundi ingpapakita kali kag rakong gahom it Ispirito it Dios. ⁵ Tuyar kag ako pagwali pramas kag inro pagtu-o ay indi'g basi sa kaayaman it tawo, kundi sa gahom it Dios.

Kag Matuor nak Kaayam it Dios

⁶ Pero kag kaayam nak ato ingtutudlo sa mga inggwa't pagtu-o nak matibay, ay buko tuyar sa kalibutanhong kaayam it tawo, o aber tuyar sa kaayam it mga naggagahom dili sa kalibutan nak mawawagit yang. ⁷ Kundi kaling kaayam nak ato ingtutudlo ay imaw kali kag plano it Dios nak Ida ingbuot bag-o pa ingtuga kag kalibutan, nak umiron kita sa Ida kahimayaan. Pero datey waya pa Nida kali gipahadagan sa tawo. ⁸ Kaling plano it Dios ay waya nak gador naintyendihe it aber usang naggahom sa duta it kato. Dahil kung naayamaney tan-a ninra kina, ay dey wayaey ninra gilansangan sa krus kag Gino-o nak Mahimayaon. ⁹ Ugaling kumporme sa gingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan,

“Waya it tawo nak nakakita
o nakarungog
o nakaisip it mga butang
nak ing-amaney it Dios para sa mga

nagpapalangga sa Ida.”^f

¹⁰ Pero kita kag Ida mga ingpahadaganey it kali parayan sa Ida Ispirito, kumo kag Ispirito it Dios kag nag-uusisa sa tanan, aber kag pinaka-marayom nak isip it Dios.

¹¹ Dahil si-o ara kag makakaayam it isip it tawo, kundi kag ida mismong ispirito. Imaw ra kag tungor sa Dios. Waya it makakaayam it isip it Dios, kundi kag Ida ra Ispirito mismo. ¹² Pero kita nak nagtutu-o ay buko tuyar kag ato isip sa pag-isip it tawo nak waya nagtutu-o sa Dios, kundi kag ato kaisipan ay ingtutuytuyan it Ispirito nak halin sa Dios, pramas maintyendihan nato kag tanang ingta-o sa ato it Dios, dahil imaw kag Ida gusto.

¹³ Ag dahil dili, kag amo ingtutudlo ay kinang ingtutudlo sa amo it Ispirito it Dios, ag buko kag ingtutudlo it mga maayam nak tawo. Ag kag Ispirito it Dios ay imaw kag nagpapahadag it mga ispirituhanong butang sa mga tawo nak hina sa inra kag Ida Ispirito. ¹⁴ Pero kag tawo nak waya sa ida kag Ispirito it Dios ay waya gibabaton it ingtutudlo it Ida Ispirito, kumo kali ay kamangmangan yang sa ida. Ag indi ra nida kali maintyendihan, kumo kali ay ida yang maintyendihan parayan sa bulig it Ispirito it Dios. ¹⁵ Ngasing kag tawo yang nak ingtitineran it Ispirito it Dios kag inggwa it kakayahan nak maintyendihan kag gustong bisayahon it tanang ingsisiling it Ispirito it Dios sa ida. Pero indi sida maintyendihan it ibang tawo nak waya gititinire it Ispirito it Dios, ¹⁶ kumo it kato ingpasuyat it Dios kag,

“Waya it nakakaayam it isip it Gino-o!

Ag waya ra it tawo nak puyding maglaygay sa Ida!”^g

Pero kita nak nagtutu-o ay ingtaw-an it kaisipan ni Kristo.^h

^f**2:9** Basaha ra sa Isa. 64:4.

^g**2:16a** Basaha ra sa Isa. 40:13.

^h**2:16b** Waya it pagkakaiba kag isip it Gino-o ag kag isip ni Kristo kumo parehong Dios sinrang ruha.

3

Si Apostol Pablo ag si Apolos ay Parehong mga Suguon ni Kristo

¹ Ako mga hali sa pagtu-o, it katong ako ay raha nak nagtutudlo sa inro, indi nako puyding isipon nak kamo ay mga tawo nak inggway it marayom nak pagkaintyendi tungor sa pagtuytoy it Ispirito it Dios, kundi mga tawo nak natutuman gihapon kag mga hanrom it inro yawas. Aber marugayey kag inro pagpakig-usa kang Kristo, kag inro paghiwas ay tuyar yang gihapon sa mga indi pa makaintyendi it maado sa mga panudlo tungor kang Kristo. ² Kada kag ako pagtudlo sa inro ay pay tuyar yang gihapon sa gatas, dahil waya pa kamo it kakayahan nak intyendihon kag mas marayom nak pagtudlo nak puyding ikumpara sa matugas nak pagkaon. Ag aber ngasing, indi pa gihapon ninro kayang intyendihon kali, ³ kumo kag mga hanrom gihapon it inro yawas kag inro ingsusunor. Tuyar kag ako ingsisiling, dahil inggwa pa raha sa inro it mga mainggiton ag mga nag-aaway-away. Ag kung imaw kag inro inghuhuman, ay dey kina ay nagpapakita yang nak kamo ay nagpapatuyar gihapon sa mga kalibutanhong tawo.

⁴ Kumo kung inggwa it masiling, “Ako ay nagsusunor sa pagtudlo ni Apostol Pablo,” ag kag iba ay masiling rang, “Indi ako! Ako ay nagsusunor sa pagtudlo ni Apolos,” ay dey indi kamo magsiling nak kag inro paghiwas ay pareho yang sa mga waya nagtutu-o kang Kristo?

⁵ Ay isipa ninro kag tungor rili. Si-o si Apolos? Ag Si-o ra si Pablo? Di baga kami ay pareho yang nak mga suguon it Dios nak Ida inggamit pramas ray-on kamo sa pagtu-o? Ag bawat usa sa amo ay nagtuman yang it aber niong responsibilidad nak ingtugyan Nida sa amo. ⁶ Halimbawa, tuyar sa tanom, ako kag nagtanom ag si Apolos kag nagbunyag, pero kag Dios kag nagparako it kina. ⁷ Kada ngani kag nagtanom ag kag nagbunyag ay buko importante, kundi kag nagparako sa tanom, nak imaw kag Dios. ⁸ Dahil kag nagtanom ag kag nagbunyag ay inggwa't parehong hanrom sa inra pagpangabudlay. Kada kag bawat usa sa amo ay makakabaton it tamang kabadaran para sa amo inghimo, ⁹ kumo kami ni Apolos nak nagtutudlo sa inro ay mga kaibahan it Dios sa Ida inghihimo. Ag kamong mga ingtutudluan ay tuyar sa tanuman it Dios o sa bayay nak Ida ingpapatugrok.

¹⁰ Sa kaaduhan it Dios, ako, bilang usang manunudlo it Ida mga bisaya ay ingtaw-an it

abilidad nak pay maayong manugpatugrok it bayay bilang manugbutang it pundasyon. Ag kag iba kag nagpapadayon it pagtugrok raha. Pero kada usa nak nagtutugrok rahang pundasyon ay dapat magrahan pramas maging polido kag ida inghihimo.

¹¹ Kumo waya it ibang pundasyon nak puyding ibutang, kundi kinang ingbutangey nak waya't iba kundi si Hesu-Kristo.

¹² Pero puyde nak iba't-ibang materyales kag agamiton sa pagtugrok sa ibabaw it kaling pundasyon. Halimbawa, inggwa it tawo nak magamit it tuyar sa buyawan, pilak ag mga mamahayong bato. Ag inggwa ra it tawo nak magamit it tuyar sa kahoy, kugon ag ragami. ¹³ Pero sa adlaw it paghusgar it Gino-o sa tanang tawo, makikita nak gador kung niong klase it materyales kag inggamit sa pagtugrok it bawat usa, dahil makikita kag mabibilin pag aparayanon sa kayado. Ngani, kag inghimo it bawat usa ay atestingon parayan sa kayado. ¹⁴ Ag kung kag ingtugrok it usang tawo rahang pundasyon ay waya nasunog, ay dey mababaton nida kag premyo. ¹⁵ Pero kung kag ingtugrok it usa ay nasunog, mababatyagan nida kag marakong kalugihan. Ugaling sida gihapon ay maluluwas, aber sida ay pay tuyar sa tawong isot yangey waya nakatakas sa bayay nak nasusunog.

¹⁶ Ngani, buko бага ninro ayam nak kamong tanan ay ingpisan nak magiging tuyar sa usang templo kung hariin nagtitiner kag Dios, dahil kag Ida Ispirito kag nagtitiner raha sa inro? ¹⁷ Ag kung inggwa it tawo nak nagsisira riling templo it Dios, ay dey aparusahan ra sida it Dios, kumo kag templo it Dios ay inggahin para sa Ida ag kamo talaga kinang ingsisiling nak Ida templo.

¹⁸ Aya gilukuha kag inro sarili. Halimbawa, kung inggwa kamo it hali sa pagtu-o nak sa ida sariling pagmuyat, sida ay maayam kumporme sa kaayaman it kalibutan, ay dey mas maado kung atalikuran nida kinang ida kaayaman pramas aaguman kag matuor nak kaayaman halin sa Dios. ¹⁹ Dahil kung ni-o kag ingsisiling nak kaayaman sa pagmuyat it kalibutan, kali ay kamangmangan yang sa pagmuyat it Dios. Dahil kag ingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan ay,

“Kag inggagamit it Dios pramas pirdihon
kag mga maayam

ay kag inra ra sariling katusuhan.”ⁱ

²⁰ Ag inggwa ra Sida it ingpasuyat nak,

“Ayam it Gino-o nak waya't puyos kag ing-iisip
it mga maayam.”^j

²¹ Kada, aya igpamarakuan kag usang tawo, dahil kag tanan ay hina para sa kaanduan ninro. ²² Aber ako, si Apolos o si Pedro ay ingsugo para sa inro kaanduan. Ag aber kag kalibutan, kag inro kabuhi ag kamatayon, ag aber kag adlaw ngasing ag kag palaabutong panahon ay ingtaoy it Dios para sa inro. ²³ Ag kamo ra ay kang Kristoy, ag si Kristo ay sa Diosey.

4

Kag Ministeryo it mga Apostoles

¹ Ngani, dapat nak bilangan ninro kami nak mga suguon ni Kristo nak ingtugyanan it Dios kag pagtudlo it kamatuuran nak dati ay waya Nida gipahadagan sa tawo. ² Ag usa pa, “Kinahangyan nak kag mga ingtugyanan it tuyar nak responsibilidad ay masasaligan.” ³ Pero maisot yang nak problema para sa ako kung ako ay inghuhusgaran ninro, o it ibang tawo, alang-alang sa ako pagministeryo nak pay inggwa't kakuyangan sa inro pagmuyat. Aber ako sarili ay waya nako ighusgare, ⁴ kumo kumporme sa ako pagkaayam tungor sa ako sarili, malimpyo kag ako pagkatawo. Pero buko kali kag makakapamatuor nak ako ay waya't kakuyangan sa pagmuyat it Gino-o ag Sida yang kag mahusgar sa ako. ⁵ Kada indi ninro'g unahan it paghusgar kag inro isigkatawo bag-o sa panahon nak ingtermino it Dios. Bahalaey kag Gino-o sa Ida pagbalik. Sida kag mapahadag it tanang nakatago sa karuymanan, kaumir kag tanang isip ag hanrom it tagipusuon. Imaw kag oras kung sauno kag bawat tawo ay mabaton it hustong pagpuri halin sa Dios para sa ida inghuman.

⁶ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, sa tanang ako ingsisiling dili, inggamit nako si Apolos ag kag ako sarili bilang mga halimbawa. Kali ay para parayan sa amo pagsunor sa ingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan, matuor ra nak indi kamo magpayado sa

ⁱ3:19 Basaha ra sa Job 5:13.

^j3:20 Basaha ra sa Sal. 94:11.

ingsisiling raha. Ag kung asunron ninro kag mga bisaya it Dios ay indi ra kamo makapagmarako sa usa'g-usa. ⁷ Asi ngani nak ingkikilaya ninro kag inro sarili nak mas nakakayabaw kisa sa iba? Inggwa бага kamo it abilidad nak waya igtaw-an it Dios? Ay kung tuyar, asing inro ingpapagmarako nak pay kamo kag inghalinan it kina?

⁸ Ay kamo talaga nak mga taga-Corinto! Kabi ninro, mayamaney kamo sa mga ispirituhanong butang ag wayaey kamo it kinahangyan! Pay ingbabaliwaya ninro kag kahalagahan it amo pagtudlo sa inro ag ingmumuyatan ninro kag inro sarili nak pay mga hari! Maado tan-a kung matuor kina, dahil kung imaw ay puyde tan-a kaming maging hari ra kaibahan ninro!

⁹ Dahil ngani sa ako pag-iisip, kaming mga apostoles ay pay ingbutang it Dios sa pinaka-mababa nak klase it tawo. Kami ay tuyar sa mga ingsintensyahan it kamatayon nak nagpapanaw sa hulihan papagto sa plasa kung hariin nakaatubang kag tanang katawuhan sa amo. Ngani pay kag tanang mata sa langit ag sa duta, maging tawo man o anghel, ay nakamuyat sa amo. ¹⁰ Sa pagmuyat it maramo, kami kuno ay pay mga mangmang dahil sa amo pagsunor kang Kristo, pero kamo, kag inro pagmuyat sa inro sarili ay abang ayo dahil sa inro pagsunor sa Ida. Ag kami kuno ay mayuda, ag kamo ay makusog. Kamo ay ingtataw-an it balor, pero kami ay ingmamata-mata yang it tawo.

¹¹ Matuor, hastang sa ngasing, kami ay gutom, uhaw ag kuyang it pangyamit. Kami ay ingmamaltrato ag waya ra it permanenting dayunan. ¹² Amo ginausan sa pagtrabaho kag amo inggagamit para sa amo kinahangyan sa pang-adlaw-adlaw. Kung kami ay inglilibak it tawo, amo ray ingpapangabay sa Dios nak apakamaaduhon sinra. Ag kung kami ay ing-iihig, amo yang ingpapalipas. ¹³ Kung kami ay ingsisiraan, malumanay gihapon kag amo pagbisaya sa inra. Pero hastang ngasing, kami ay ingmumuyatan gihapon nak pay basura hali sa kalibutan nak ingpipilak yang o pay agiw nak ingkukuskos halin sa kaldero.

Kag Paandam ni Apostol Pablo Bilang Pay Tatay

¹⁴ Waya nako kali igsusuyatan pramas pahud-an kamo, kundi pay laygay sa inro bilang ako mga pinalanggang anak. ¹⁵ Kumo aber inggwa it sampuyong libong mga matudlo sa inro kung pauno magsunor kang Kristo, ausa yang gihapon kag inro tatay

sa pagtu-o. Ag ako kina. Dahil ako kag kauna-unahang nagwali sa inro it Maadong Balita tungor kang Kristo Hesus ag inro ingtuuhan. ¹⁶ Kada ako nak gador inglalaygay sa inro nak patuyaran ako sa inro pagpangabuhi bilang mga anak it Dios. ¹⁷ Kali kag rason kung asing insugo nako sa inro si Timoteo, nak ako pinalangga ag masasaligang anak sa pagtu-o sa Gino-o. Insgugo nako sida para parumruman kamo tungor sa ako pagpangabuhi bilang maadong tagasunor ni Kristo Hesus, nak imaw kag pagpangabuhi nak ako ra ingtutudlo sa mga nagtutu-o sa Ida sa tanang banwa.

¹⁸ Ayam ra nako nak inggwa sa inro it mga nagmamarako-rako, dahil kabi ninra ako ay nahadlok magpanha raha. ¹⁹ Pero kung abut-on it Gino-o, indiey marugay mapanha nak gador ako raha ag hina nako maayaman kung kinang mga nagmamarako-rako ay talagang inggwa it gahom halin sa Ispirito it Dios, o maisog yang sinra sa bisaya.

²⁰ Dahil kag pagpamatuor nak Dios kag naghahari sa tawo ay buko parayan sa bisaya yang, kundi parayan sa gahom it Ispirito it Dios sa ida kabuhi. ²¹ Hay, ni-o kag inro gusto? Mapanha ako ag abisar-an nak gador kamo? O hanraey kamong tungnan kag inro inghihimo nak buko tama pramas pagpanha nako raha ay ako ipakita kag ako pagpalangga ag pagka-mabuot.

5

KAG IMORALIDAD AG PAG-AKUSAR IT MAGHALI SA MGA NAGTUTU-O

Kag Nahanungor sa Usang Nagtutu-o nak Naghihimo it Imoralidad

¹ Inggwa ra it ibang butang nak indi nako puyding pabad-an yang. Nabalitaan nako nak inggwa raha sa inro it usang hali sa pagtu-o nak naghihimo it rakong kasal-anan, kumo ing-iiba nida kag pangruhang asawa it ida tatay. Kali ay mas kahuhuda pa sa inghihimo it mga waya igtutu-o. ² Ag inro pa ingpapahambog kag inro sarili! Dapat gani tan-a ay nalilisor kamo ag inroy ingtiwalagey katong naghihimo it kina.

³ Dahil aber mayado ako sa inro, pay hina gihapon kag ako ispirito kaibahan ninro, ag inghusgaraney nako kinang naghihimo it kina nak dapat parusahan. ⁴ Ngani, kag inro dapat himuon ay tipunon kag tanang mga hali ninro sa pagtu-o ag ipasakop kag inro sarili sa gahom it ato Ginoong Hesus. Ag isipon ninro nak pay ako ay kaibahan ninro raha. ⁵ Tiwalagan ninro kinang inro hali nak naghihimo it imoralidad ag itugyan sida sa

gahom ni Satanas^k pramas mabatyagan nida kag rakong sala nak ida inghihimo. Kabay pang maghinuysoy sida ag maluwas sa adlaw it pagbalik it Gino-o pramas maghusgar.

⁶ Kaling inro pagpahambog ay buko tama! Buko baga ninro ayam nak kag epekto it maisot yang nak kayainan nak inro ahimuon ay pay tuyarey sa pangpaalsa?

Halimbawa, aber maisot yang nak pangpaalsa ay kayang magpaalsa it rakong minasang arina pramas maging maramong tinapay. ⁷ Kada ngani kinahangyan nak tungnaney ninro kag tanang inro inghihimong kayainan, ag dapat nak kamo ay magbag-o pramas tuyarey kag inro paghiwas sa mga tawo nak inglimpyoy it Dios, kumo ngasing nagsusunorey kamo kang Kristo. Ag kung tuyar ngani, kamo ay puyding ikumparay sa tinapay nak bag-ong yuto nak waya't pangpaalsa, nak ingkaon it mga Israelinhon sa Pista it Pagkaluwas sa Ehipto. Kamo ra ay dapat magtungon sa paghimo it sala dahil si Kristo kag ingmatay bilang inughalar para sa ato kaluwasan, pay tuyar rutong karnero nak ingmatay pramas luwason kag mga Israelinhon.^{1 8} Kada bilang pagpartisipar nato riling ato parayan it kaluwasan ay indi kita dapat magkaon it ingsisiling nak tinapay nak inggwa't pangpaalsa. Kag ako gustong bisayahon ay, bilang mga nagtutu-o kang Kristo, abadaan nato kag kayainan ag bayduhan kina it paghiwas nak maado ag matuor nak waya nak gador it halong kayainan.

⁹ Sa ako dating suyat sa inro,^m ay nakasiling hagto nak indi kamo mag-iba sa mga

^k**5:5** Kag gustong bisayahon it “ibalik sida sa gahom ni Satanas” ay ingtitiwalag sida sa mga pagtipon it mga nagtutu-o. Basaha ra sa 1 Tim. 1:19-20 tungor kang Himeneo ag Alejandro nak ingtiwalag ra.

^l**5:7** Kag kustombre it mga lahi it Hudyo sa Pista it Pagkaluwas sa Ehipto ay kinahangyan nak ipilak anay ninra kag tanang pangpaalsa (nak imaw kag lebadora o yeast) nak hina sa inra mga bayay, bag-o ihawon ninra kag karnero sa masunor nak aga. Ag kung naihawey kag karnero nak inggwa pa it nabilin nak pangpaalsa kina ay mayain. Ag kung ikumpara kali sa ato kabuhi, kung magtu-o kita kang Kristo bilang Kordero it Dios, dapat nak magbag-o kita ag magbada sa kasal-anan.

^m**5:9** Kaling “dating suyat” nak ingmitlang ni Apostol Pablo dili ay nawagit ag buko nato ayam kung ni-o kag suyor it kina. Kada kaling pangruhang suyat sa Bag-ong Kasuyatan nak ato ingbabasa rili ay ingtawag nak “unang suyat sa mga taga-Corinto.”

naghihimo it imoralidad.¹⁰ Pero waya ako it gustong bisayahon nak dapat kamong magbuyag sa tanang tawo sa kalibutan nak waya nagtutu-o sa Dios nak naghihimo it imoralidad, o sa mga hakog o radaon, o sa mga nagdadayaw sa mga dios-diosan. Dahil kung tuyar ay obligado kamong maghalin sa kalibutan.¹¹ Pero kag ako talaga gustong bisayahon dili ay indi kamo dapat mag-iba sa mga hali kuno sa pagtu-o nak naghihimo it imoralidad, hakog, o nagdadayaw pa sa mga dios-diosan, nagpapanira, palayango, o radaon. Ag indi ra kamo makikaon kaibahan ninra.

¹²⁻¹³ Dahil sa ako pagmuyat waya kita it karapatan nak maghusgar sa mga waya nagtutu-o kang Kristo. Bahala kag Dios nak maghusgar sa inra. Kundi kag ato dapat husgaran yang ay kag ato mga hali sa pagtu-o para sa inra mayaing inghihimo, ag itiwilag sinra sa mga pagtipon it mga hali, kumporme sa ingsiling it Dios sa Sagradong Kasuyatan.ⁿ

6

Kag Pag-akusar it Maghali sa Pagtu-o

¹ Ngasing, bilang maghali sa pagtu-o, kung inggwa it usa sa inro nak indi magkaintyendihan sa ida hali, asing waya kamo nahuda nak iakusar kag usa'g-usa sa atubangan it mga waya it pagtu-o sa Dios? Dapat tan-a nak kamong mga sinakupan it Dios kag maareglo sa inro.² Buko бага ninro ayam nak sa palaabutong panahon kamong mga sinakupan it Dios kag mahusgar sa katawuhan sa kalibutan?^o Ag kung kag tanang tawo sa kalibutan kag inro ahusgaran, asing indi ninro kayang aregluhon kag mga maisot nak problema?³ Buko ra бага ninro ayam nak kita kag mahusgar sa mga anghel? Ay kung imaw, waya бага kita it abilidad nak pakanduon kag mga butang dili sa ato kabuhi?⁴ Kada kung inggwa kamo it iakusar sa inro hali sa pagtu-o tungor riling mga butang, asing ingraraya pa ninro sinra sa iba nak waya ninra gitatahura pramas maghusgar?^{p 5} Kahuhuda kina! Waya бага it aber usang maayam nak tawo raha sa inro

ⁿ**5:12-13** Basaha ra sa Deu. 13:5; 17:7; 19:19; 22:24; 24:7 tungor sa sugo it Dios nak dapat itiwilag o aparusahan kag Israelinhon nak nagsusuway sa Kasuguan ni Moises.

^o**6:2** Basaha ra sa Luk. 22:28-30.

^p**6:4** Kag ibang pagsalin it bisayang Griyego dili ay “Kung inggwa ngani kamo it mga

nak puyding mag-areglo kung inggwa't mga nagtutu-o nak indi magkaintyendihan?

⁶ Pero kamo gani nak mga maghali sa pagtu-o ay nag-aakusar sa usa'g-usa, ag sa atubangan pa it mga waya't pagtu-o!

⁷ Ag sa kamatuuran kaling pag-akusar ninro sa usa'g-usa kag imaw it nagpapakita nak napirdey kamo sa inro pagtu-o! Mas maado kung apalipason yangey ninro kag kayainan nak inghimo it inro hali sa inro. Badyangey kung kamo ay ingluko! ⁸ Pero imbes nak kina, kamo pa kag naghihimo it kayainan ag nagpapangluko, aber sa inro mga hali sa pagtu-o!

⁹ Buko бага ninro ayam nak kag mga nagpapadayon sa paghimo it kayainan ay indi makaagom it paghari it Dios? Aya gilukuha kag inro sarili! Dahil kag mga naghihimo it imoralidad, mga nagdadayaw sa dios-diosan, mga nagpapangawatan, mga nagkikinabade, ag mga nag-uubay sa inra kapwa kayake o kabade ay indi nak gador makaagom it paghari it Dios. ¹⁰ Imaw ra, kag mga mananakaw, mga hakog, mga palayango, mga nagpapanira, ag mga radaon ay indi makaagom it paghari it Dios.

¹¹ Matuor ngani nak dati kag iba sa inro ay nagtutuman it tuyar kina. Pero ngasing, kag inro kasal-anan ay nalimpyoy ag kamo ay mga inggahin para sa Dios. Ag kamo ay inghimoy rang matarong sa pagmuyat it Dios, dahil sa Ida inghimo para sa inro parayan sa Ginoong Hesu-Kristo ag sa gahom it Ispirito it ato Dios.

Iwasan kag Paghimo it Imoralidad

(Roma 14:13-23; 1 Corinto 8:7-13; 10:23-30)

¹² Inggwa it iba sa inro nak nagsisiling nak, “Puyde akong maghimo it aber ni-o nak gusto nako, basta buko bawal sa atubangan it Dios!” Matuor kina, pero buko tanan ay para sa ato kaanduan. Ag sa ako pagmuyat, aber kag usang butang ay buko bawal, indi gihapon nako ighimuon kung aulipunon yang ra ako it kina. ¹³ Inggwa ra it iba sa inro nak nagsisiling nak, “Kag pagkaon ay para sa bituka, ag kag bituka ray ay para sa pagkaon.” Matuor kina, pero kag Dios kag naghuman it bituka ag pagkaon, ag maabot kag oras nak bukoey kali kailangan, kada abay-oney Nida. Pero kuntra sa inra

kaso nak tuyar it kina, asing indi yangey ninro pahusgaran sa aber mga kubos ninrong mga hali sa pagtu-o (imbes nak sa iba nak waya't pagtu-o)?”

ingsisiling, kag ato yawas ay buko para sa paghimo it imoralidad, kundi para sa pagserbisyo sa Gino-o. Ag kag Gino-o kag nagarahan sa ato yawas. ¹⁴ Ag pag-abot it tamang oras abanhawon it Dios kag ato yawas parayan sa Ida gahom tuyar sa Ida pagbanhaw sa Ginoong Hesus.

¹⁵ Buko baga ninro ayam nak kag yawas natong mga nagtutu-o ay pay mga parti it yawas ni Kristo? Ag kung tuyar, tama baga nak mabaoy kita it usang parti it yawas ni Kristo pramas makipag-usa sa yawas it kabadeng nagbabaligya it ida sarili? Syempre buko! ¹⁶ Buko baga ninro ayam nak kung mag-ubay kag kayake sa kabading tuyar kina, sinra ay naging usay ra? Kali ay kumo ingsiling sa Sagradong Kasuyatan nak, “Sinrang ruha ay magiging usa.”^q ¹⁷ Pero kag tawo nak nagpapasakop sa Ginoong Hesus, kag ida ispirito ay nagpakig-usay sa Ispirito Nida.

¹⁸ Kada maging listo kamo nak mag-iwas sa paghimo it imoralidad. Dahil kaling tuyar nak kasal-anan ay iba kisa sa tanang kasal-anan nak inghihimo it tawo. Kag ibang mga sala ay sa liwas it inra yawas, pero kag imoralidad ay imaw kag nagsisira sa yawas mismo it tawo, kumo sida ay nagkakasala sa ida sariling yawas. ¹⁹ Buko baga ninro ayam nak kag inro yawas ay kag templo kung hariin gititiner kag Ispirito Santo nak ingta-o sa inro it Dios? Buko kamo kag tag-iya it inro yawas, kundi kag Dios, ²⁰ kumo pay ingbakay Nida kamo it marakong halaga, parayan sa kamatayon ni Hesus para sa ato kaluwasan, pramas kamo ay maging Ida mga anak. Kada gamita kag inro yawas para sa kadayawan it Dios.

7

KAG NAHANUNGOR SA PAG-ASAWA AG SA WAYA IT ASAWA

Kag Paglaygay Tungor sa Pag-asawa

¹ Ngasing, tungor sa mga butang nak inro ingsuyat sa ako. Siling ninro nak, “Mas maado kung kag kayake ay indi mag-ubay sa kabade.”^r ² Pero dahil maramo kag

^q6:16 Hen. 2:24.

^r7:1 Kag gustong bisayahon sa bisayang Griyego ay, “Mas maado kung kag kayake ay indi mag-ubay sa kabade,” pero kumporme sa pag-isip it ibang mga maayam sa Bibliya,

naghihimo it imoralidad, ako kamo inglalaygayan nak mas maado kung kada kayake ay maasawa yangey para inggwa sida it sariling asawa. Ag imaw ra kag kabade, maado kung sida ay maasawa ra para inggwa sida it sariling asawa.

³ Ag ngasing, tungor sa tamang paghiwas bilang mag-asawa. Kag kayake ay dapat tumanon kag ida obligasyon sa ida asawa, ag imaw ra kag kabade sa ida asawa. ⁴ Dahil tungor sa asawang kabade, bukoey sida kag inggwa it karapatan sa ida yawas, kundi kag iday ra asawa. Ag imaw ra tungor sa kayake, bukoey sida kag inggwa it karapatan sa ida yawas, kundi kag iday ra asawa. ⁵ Aya ninro gipaindi-e kag inro asawa, puyra yang kung magkasugtanan kamo nak indi anay mag-ubay it mga pilang adlaw, para taw-an it oras kag pagpangamuyo. Ag pagkatapos puydey kamong mag-ubay ray sabaling matintar kamo ni Satanas nak maghimo it imoralidad, dahil indi ninro mapigahan kag inro sariling nababatyagan. ⁶ Pero aber tungor riling pagpaindi ninro sa inro asawa para sa pilang adlaw, ingpapasugtan kamo nako, ugaling kali ay buko ako sugo. ⁷ Gusto tan-a nako nak kag tanang tawo ay tuyar sa ako nak buko kinahangyan nak mag-asawa, pero ayam nako nak kag bawat tawo ay inggwa it kanya-kanyang abilidad halin sa Dios. Kag usa ay inggwa it kakayahan nak indi mag-asawa ag kag usa ay waya.

⁸ Pero kali ray kag ako masisiling sa inro nak mga waya pa't asawa, pati sa mga balo nak kayake ag kabade. Mas maado kung mapabilin kamo pareho sa ako nak waya ig-asawa. ⁹ Pero kung indi ninro kayang pungan kag inro nababatyagan sa inro sarili, ay mag-asawa yangey. Dahil mas maado kung maasawa yangey, kisa makasala dahil sa subrang hanrom it inro sarili.

¹⁰ Ag ngasing para sa inro nak mag-asawa, imaw kali kag ako laygay sa inro. Kali ay buko yang halin sa ako, kundi sugo ra it Gino-o.^s Kag kabade ay indi dapat magbuyag

kali ay buko mga bisaya ni Apostol Pablo kundi ingmimitlang yang nida kag ingsuyat it mga taga-Corinto sa inra suyat. Kali kuno kag sala nak ingtutudlo it ibang mga kabade sa Corinto nak nagsisiling, “aber di asawa, mas maado kung kag kayake ay indi mag-ubay sa ida asawa.” Kada ingtama ni Apostol Pablo sa ida suyat kaling inra ingbisaya.

^{s7:10} Kag ingsugo it Ginoong Hesus ay makikita sa Mat. 5:31-32; 19:3-9; Mar. 10:2-12

sa ida asawa. ¹¹ Pero kung sida ay mabuyag sa ida asawa, kinahangyan nak magpabilin nak waya it asawa. Kung indi nida gusto nak magpangabuhi it solo, dapat sidang magbalik sa ida asawa. ^t Imaw ra para sa kayake, indi sida dapat magbuyag sa ida asawa.

¹² Pero tungor gihapon sa mag-asawa, kung kag usa ay nagtutu-o kang Kristo ag kag ida asawa ay waya, kali kag ako laygay. Ugaling kali ay buko sugo it Ginoong Hesus. Kung kag kabade nak waya nagtutu-o ay gusto nak kag inra pag-asawa ay mapadayon, ay mas maado nak kag kayake nak nagtutu-o ay indi magbuyag sa ida. ¹³ Ag imaw ra kag tungor sa kayake nak waya nagtutu-o. Kung gusto nida nak kag inra pag-asawa ay mapadayon, ay mas maado ra para sa kabade nak nagtutu-o ay indi magbuyag sa ida.

¹⁴ Kung kag kayaking asawa o kabading asawa nak waya pa nagtutu-o, ay inggwa it asawa nak nagtutu-oy kang Kristo, sida ay inggahiney para sa Dios parayan sa ida asawa pramas sida ra tan-a ay magtu-o. ^u Dahil kung buko tuyar, kag inra mga anak ay abilangan it Dios nak mga anak it mag-asawang waya't pagtu-o. Pero dahil sa pagtu-o it usa sa mag-asawa kag inra anak ay gingbibilangey nak inggahin ra para sa Dios.

¹⁵ Pero kung kag usa nak waya pa nagtutu-o ay mabuyag sa ida asawa nak nagtutuoy ngasing, pasugte sida nak magbuyag. Indi kinahangyan nak paindian sida, maging kayake man o kabade, dahil kita ay ingtawag it Dios nak maging matimunong kag

ag Luk. 16:18.

^t7:11 Kada mahadag dili nak kung sida ay nagbuyagey sa ida asawa, indi puyde nak mag-asawa ray sida sa iba.

^u7:14 Kag ingtutudlo dili ay tungor sa mag-asawa nak parehong waya nagtutu-o kang Kristo tong sinra ay nag-asawa. Pero pagkalipas it panahon kag usa sa inra ay nagtu-o, kada kag pagmuyat it Dios sa inra bilang mag-asawa ay iba. Ag kag ingsisiling dili tungor sa asawa nak waya nagtutu-o nak sida ay “inggahin para sa Dios” ay buko kag gustong bisayahon it Dios nak kaling tawo ay naging Ida anak parayan sa pag-asawa sa nagtutu-o. (Basaha sa 1 Cor. 7:39.) Kundi dahil kag ida asawa ay nagtutu-o, kada sida ay ingbibilang it Dios nak iba kisa sa pagbilang it Dios sa tawo nak kag parehong mag-asawa ay waya nagtutu-o. Ugaling pag kag usa sa mag-asawa ay magtu-o, kabay pang kag inra kamutangan kag maraya sa inra pramas sinrang ruha ay maluluwas.

pagsinunranan. ¹⁶ Kamong mga kabade, pauno ninro naayame kung kag inro asawa ay mararaya ninro sa Gino-o pramas aluwason sinra it Dios sa kaparusahan para sa inra mga sala, o indi? Ag imaw ra kamong mga kayake, pauno ninro naayame kung kag inro asawang kabade ay mararaya ninro sa Gino-o pramas aluwason sinra it Dios sa kaparusahan para sa inra mga sala, o indi?

¹⁷ Kag mas maado ay kung niong kamutangan kag ingbuot it Gino-o para sa bawat usa tong kita ay ingtawag it Dios nak magtu-o kang Kristo, kina kag ato padayon nak atumanon. Kali kag ako ingtutudlo sa tanang pagtipon it mga nagtutu-o. ¹⁸ Halimbawa ra, kung inggwa't tawo nak natuliey sa irayom it Kasuguan ni Moises bag-o ingtawag sida it Dios nak magtu-o kang Kristo, indi nida dapat taguon o bay-on kag marka it kina. Ag imaw ra, kung inggwa it buko tuli sa oras nak sida ay atawagon it Dios nak magtu-o, indi ra sida dapat magpatuli. ¹⁹ Dahil sa kaklaruhan, kag tuli o buko tuli ay buko mahalaga sa pagmuyat it Dios, kundi kag pagsunor sa kasuguan it Dios. ²⁰ Kada mas maado kung kag bawat usa ay magpadayon sa ida kahimtangan tong sida ay ingtawag it Dios nak magtu-o kang Kristo.

²¹ Halimbawa, kung ikaw ay uliponey it katong ikaw ay ingtawag nak magtu-o kang Kristo, aya gikalibog. Pero kung mag-abot kag oras nak ikaw ay malibre sa pagkaulipon, ay samantalaha kag kahigayunan! ²² Dahil aber ikaw ay uliponey it katong ikaw ay ingtawag nak magtu-o, sa kaklaruhan parayan riling pagpakig-usa ninro sa Ginoong Hesus, kamo ay ingtaw-aney it matuor nak kahilwayan. Imaw ra kag tawo nak buko ulipon it katong sida ay ingtawag nak magtu-o, sida ngasing ay uliponey ni Kristo.

²³ Ngani, marako nak gador kag ingbadar it Dios pramas kamo ay magiging Iday katawuhan. Kada aya gituguti kag inro sarili nak mapaulipon ray sa mga kagustuhan yang it inro mga isigkatawo, kundi sa Dios. ²⁴ Ako mga hali sa pagtu-o, tuyar ngani kag ako ingniling, maado kung kag bawat usa sa inro ay magpadayon sa inro kahimtangan tong kamo ay ingtawag it Dios nak magtu-o kang Kristo, ag magpadayon sa pagpakig-usa sa Dios.

Kag Nahanungor sa mga Waya it Asawa ag mga Balo

²⁵ Ngasing, tungor sa inro nak waya it asawa, waya ako it sugo para sa inro halin sa Ginoong Hesus. Kundi bilang usa nak sa kaluoy it Dios ay Ida'y ingsasaligan, inggwa ako it laygay para sa inro halin yang sa ako sariling isip. ²⁶ Dahil sa subrang hiras nak ato nararayanan ngasing, pati sa palaabutong panahon, kag ako ing-iisip ay mas maado kung indi yangey kamo magbag-o sa inro kamutangan bilang waya it asawa.

²⁷ Halimbawa, kamong mga kayake, kung kamo ay inggway it asawa, indi ninro'g buyagan. Ag kung waya pa kamo it asawa, ay mas maado nak indi yangey mag-asawa.

²⁸ Ugaling kung maasawa rang gador kamo, buko ra kina kasal-anan. Ag imaw ra kag tungor sa inrong mga rayaga, buko ra kina kasal-anan kung maasawa kamo. Pero kag ako ingsisiling gihapon ay mas maado kung indi yangey kamo mag-asawa, dahil gusto nako nak indi kamo mahirapan sa hiras nak inro arayanan sa pagpangabuhi bilang mag-asawa.

²⁹ Mga hali nako, gusto nako nak maintyendihan ninrong malip-otey kag panahon nak nabibilin kung hariin kita ay makakaserbisyo pa sa Gino-o. Kada tuna ngasing, kinang inggwa it asawa ay indi dapat nak maging hadlang kina sa inro pagserbisyo sa Gino-o.

³⁰ Ag kag mga nalilisor o mga nasasadyahan ra, ay indi ninra dapat ita-o kag inra tanang isip ag nababatyagan raha, ag imaw ra sa mga nagbabakay it aber ni-o. Indi ra ninra dapat isipon nak kina ay pag-aariey ninra. ³¹ Aber ni-o kag ato inggagamit dili sa kalibutan ay indi kita dapat mawili rili, dahil sa palaabutong panahon kaling kalibutan ag kag pagpangabuhi nak ato nararayanan dili ay malipas.

³² Kag ako gusto tan-a ay waya kamo it dapat akalibgan. Kag kayake nak waya it asawa, ay ida ita-o kag ida bug-os nak kaisipan sa pagserbisyo sa Gino-o ag kung pauno nida mataw-an it kasadyahan kag Gino-o. ³³ Pero sida nak inggwa it asawa, kag ida ing-iisip ay kung pauno magpangabuhi dili sa duta ag kung pauno mataw-an it kasadyahan kag ida asawa. ³⁴ Kada kag ida isip ay napaparti.

Imaw ra kag isip it kabade nak waya it asawa.^v Sida ay nagtata-o it ida bug-os nak

^{v7:34} Kumporme sa ing-iisip it ibang mga maayam sa Bibliya, kali ay buko tungor sa aber siong kabade nak waya pa nag-asawa, kundi sa mga nagpamayadey, kumporme sa ingsisiling sa bersikulo 28 it kaling kapitulo.

kaisipan sa pagserbisyo sa Gino-o ag kung pauno sida magpangabuhi it balaan nak parayan, maging sa ida yawas ag kabubut-on. Pero kag kabade nak inggwa it asawa, kag ida ing-iisip ay kung pauno magpangabuhi dili sa duta, ag kung pauno mataw-an it kasadyahan kag ida asawa.³⁵ Ako kali inggisiling para sa inro kaanduan, buko nak para kamo ay pigahan. Kundi para kamo ay magtuman permi kung ni-o kag tama sa pagmuyat it Gino-o, nak waya it hadlang sa inro pagserbisyo sa Ida.

³⁶ Pero kung inggwa it binata nak nagpamayadey, nak sa ida isip ay buko tama kag ida pagpakita sa ida nobya dahil indi nida kayang pungan kag ida nababatyagan, ag sa ida isip ay dapatey sinrang magpakasay, mas maado ngani kung mapakasay yangey sinra. Buko kina kasal-anan.^w ³⁷ Pero kung desididoy kag binata nak indiey sida mag-asawa sa ida nobya, ag kaya nidang pungan kag ida sarili ag magpangabuhi it solo, maado ra. Bastat desididoy nak gador sida nak indi mag-asawa.³⁸ Kada kag ginghihimo it binata nak nag-asawa ay maado, pero mas lalong maado kag ginghihimo it binata nak indi yangey mag-asawa.^x

³⁹ Ngasing tungor ray sa kabade nak inggwa it asawa. Habang buhi pa kag ida asawa, sinra ay dapat magpadayon bilang mag-asawa. Pero kung kag ida asawa ay ingbaoyey it Dios, puyde ray sidang mag-asawa liwat aber sin-o nak ida gusto, basta nagtutu-o sa Gino-o.⁴⁰ Pero sa ako ing-iisip, mas masasadyahan sida kung mapadayon sida nak waya ray it asawa. Ag sa ako huna-huna, kali ay kumporme nak gador sa kabubut-on it Ispirito it Dios.

^w**7:36** Kumporme sa ing-iisip it ibang mga maayam sa Bibliya, ruha kag puyding gustong bisayahon it kaling bersikulo ag kali kag pangruha, “Pero kung inggwa it kayake nak inggwa it rayaga nak anak, ag sa ida isip ay buko tama nak bawalan sida nak mag-asawa, ay puydey kung apasugtan yangey sida nak mag-asawa kung imaw kag tamang himuon para sa ida. Kina ay buko kasal-anan.”

^x**7:38** Kag gustong bisayahon dili ay buko maado para sa tawo nak indi mag-asawa kisa sa mag-asawa. Ugaling dahil sa kahirapan nak ingmitlang ni Apostol Pablo sa bersikulo 26 it kaling kapitolo, kung kag binata nak nagtutu-o ay desididong indi mag-asawa, kina ay mas maado para sa ida kisa sa mag-asawa.

8

KAG NAHANUNGOR SA MGA INUGHALAR SA MGA DIOS-DIOSAN

(Roma 14:13-23; 1 Corinto 6:12-20)

¹ Ngasing imaw kali kag ako mga sabat sa inro mga pangutana tungor sa pagkaon nak inghahalar sa mga dios-diosan. Matuor ngani nak inggwa kitang tanan it ibang kaayaman tungor raha, ugaling rumruma kali. Kung sa isip nato ay maayamey kita, dapat marahan kita dahil marali kali igpahambog. Pero kung mapinalanggaon kita, kag ato perming ing-iisip ay kag kaanduan it ato isigkatawo. ² Aber sa isip it tawo sida ay maayo, kuyang pa gihapon kag ida kaayam. ³ Pero kag tawo nak nagpapalangga sa Dios, sida ay ingkikilaya ra it Dios.

⁴ Ngani, tungor sa pagrungaw ag pagkaon it mga inghahalar sa mga dios-diosan. Ayam nato nak kag dios-diosan ay buko klarong dios. Ayam ra nato nak ausa yang kag matuor nak Dios. ⁵ Dahil aber maramo kag ingtatawag nak “dios” it ibang mga tawo sa langit ag sa duta, ag maramo talaga kag inra ingtatawag nak “mga dios” ag “mga gino-o,” ⁶ ay waya gihapon kita igpapati. Dahil kag ato ingpapatihan ay inggwa yang it ausang Dios. Sida kag ato Tatay nak imaw kag inghalinan it tanan, ag kita ay nagpapangabuhi nak magserbisyo ag magdayaw sa Ida. Ausa yang ra kag ato ingkikilayang Gino-o nak si Hesu-Kristo. Parayan sa Ida ay gingtuga it Dios kag tanan, ag parayan ra sa Ida kita ay ingtaw-an it kabuhi nak waya't katapusan.

⁷ Pero buko tanang ato mga hali sa pagtu-o ay nakakaintyendi it kali. Dahil hastang sa ngasing inggwa it iba nak it kato ay nasanayey sa pagdayaw sa mga dios-diosan, kada pag makaon sinra it suya nak nahalarey rutong mga dios-diosan, ing-iisip ninra nak sinra ay nag-iiba sa mga nagdadayaw ruto. Ngani, nakukunsensya sinra, kumo sa inra pagpati sinra ay nagkakasala. ⁸ Klaro, buko dahil sa ato ingkakaon, kada kita ay namumut-an it Dios. Waya it kaaduhan nak mababaoy sa pagmuyat it Dios dahil sa ato ingkakaon ag waya ra it mababawas sa ato kung indi kita magkaon. ⁹ Pero mag-andam kamo. Sabaling kag inro ingpapatihan nak puyde ninrong himuon nak indi kamo makunsensya, kag imaw it magiging dahilan nak makasala kag imo hali nak kag pagtu-o ay mayuda pa tungor rili.

¹⁰ Halimbawa, naiintyendihaney nimo nak kaling mga dios-diosan ay buko klarong dios. Pero inggwa it usang hali sa pagtu-o nak nagpapati gihapon nak kali ay klaro, kada sala kung maiba sida sa pagkaon sa templo ninra. Pero kung ikaw nak marugayey nagtutu-o, ay nakita it kinang imo hali habang ikaw ay kaibahan sa mga nagkakaon sa templo it dios-diosan, ay dey baga makakasiling sida nak “puyde ra yaki ako magpatuyar?” Kada sala para sa ida kung maiba sida sa pagkaon bilang pagdayaw sa dios-diosan ag mapabungoy sa inggisiling it ida kunsensya. ¹¹ Kada dahil sa imo tamang pagkaintyendi, kag pagtu-o it imo hali nak kuyang pa gihapon kag pagkaintyendi riling mga butang, ay masisira. Ngani, isipa anay kag imo inghihimo sa imo hali dahil namatay si Kristo para ra sa ida. ¹² Ay kung dahil sa imo inghihimo, nakasala ikaw sa imo hali nak kuyang pa gihapon kag pagkaintyendi, ag ikaw kag nagraraya sa ida para makasala ag magtuman it kuntra sa ida kunsensya, ikaw ay talagang nagkakasala ra kang Kristo. ¹³ Kada ngani kung dahil sa ako pagkaon it suya nak inghalar sa mga dios-diosan, ay nakasala kag ako hali sa pagtu-o, ay indiey ako magkaon liwat sabaling ako sida marayhan nak makasala.

9

Kag Nahanungor sa Pagka-apostol ni Pablo

(2 Corinto 11:7-12; 1 Tesalonica 2:7-9)

¹ Di baga inggwa ako it karapatan nak maghimo it aber niong ako gusto, basta buko sala? Di baga ako apostol? Di baga nakitaey nako si Hesus nak ato Gino-o? Di baga kamo mismo kag bunga it ako pagbantala it Maadong Balita tungor sa Ida? ² Aber indi ako'g kilay-on it iba nak ako ay apostol, ingkikilayay ra ninro, dahil kag inro pagtu-o sa Gino-o kag makakapamatuor it ako pagka-apostol.

³ Ay imaw kali kag ako matarong sa mga nagpapangutana kung klaro kag ako pagka-apostol. ⁴ Kung ako ay klarong apostol, di baga inggwa ako it karapatan nak magbaton it pagkaon ag inumon halin sa ako mga ingtutudluan? ⁵ Kung inggwa tan-a ako it asawa nak hali ra nako sa pagtu-o, di baga inggwa ra ako it karapatan nak inunot sida sa ako pagpalapnag it Maadong Balita, tuyar sa inghihimo it ibang mga apostoles ag mga hali it Ginoong Hesus, kaumir si Pedro? ⁶ Buko baga tama nak kami ni

Nong Bernabe ay inggwa it karapatan nak magbaton it pagsuporta halin sa mga nagtutu-o, kada bukoey namo kinahangyan nak magtrabaho pa para sa amo pang-adlaw-adlaw nak kinahangyan? Imaw tan-a kina kag tama! ⁷ Ay isipon anay ninro kali. Si-o ara kag sundalo nak nagsiserbisyo parayan sa ida sariling gastos yang nak waya it ingbabaton nak sweldo? Si-o ara kag mangunguma nak nagtatanom it mga ubas nak waya gipupuksi-a kag bunga it ida ing-aalagaan? O si-o ara kag nagbabantay it mga karnero nak waya giinum kag gatas it kina kung gusto nida? Ay syempre waya!

⁸ Matuor nak kaling mga halimbawa nak ako inggisiling ay halin sa mga inghihimo it mga tawo dili sa duta, pero pareho ra kag inggisiling sa Kasuguan ni Moises, ⁹ kumo inggwa it nakasuyat raha nak nagsisiling, “Aya gitabuni kag yuba it baka habang inro inggagamit sa paggiok it trigo pramas makakakaon ra.”^y Ay naisip ra baga ninro nak kag Dios ay nababayaka yang sa mga baka tong ingpasuyat Nida kali? Buko yang!

¹⁰ Kundi para yang talaga sa kaanduan ra nato bilang Ida katawuhan, kada inggisiling Nida kali, kumo kali ay nakasuyat pramas maayaman it mga nag-aarado ag naggigiok nak, pag mag-abot kag tamang oras, sinra ay parehong inggwa it pag-asa nak mapapartihan raha sa ing-ani.

¹¹ Kada ngani kung kami ra ay tuyar sa mga nagtatanom it binhi, ay amo ra ingwawali sa inro kag Maadong Balita ag kali ay nagkainggwa it bunga sa inro pagtu-o kang Kristo. Di baga buko mayain nak inggwa ra kami it pag-asa nak magkakainggwa it kaparti para sa amo pang-adlaw-adlaw nak mga kinahangyan halin sa inro pangabuhian? ¹² Kung inggwa it ibang mga nagtutudlo sa inro nak sa inro pagmuyat ay inggwa it karapatan nak maghagar it inra pang-adlaw-adlaw nak mga kinahangyan halin sa inro, ay dey laloey kami.

Pero tong kami ay raha nak nagtutudlo sa inro waya kami ighahagar sa inro it amo mga kinahangyan. Kundi ingtiis namo kag hrap sa pagtrabaho, dahil buko namo gusto nak kami ay maging dahilan nak indi kamo makapadayon sa inro pagtu-o sa Maadong Balita tungor kang Kristo.

^y9:9 Deu. 25:4. Basaha ra sa 1 Tim. 5:17-18 tungor sa karapatan it mga pinuno it mga nagtutu-o nak matataw-an it tamang sweldo.

¹³ Buko baga ninro ayam nak kinang mga nagsiserbisyo sa altar it Templo it mga lahi it Hudyo parayan sa paghalar sa Dios it mga hadop nak inra ing-ihaw, ay puyde sinrang magbaoy it inra kaparti bilang inra pagkaon? ¹⁴ Ag tuyar ra, ingbuot it Gino-o nak kag mga nagbabantala it Maadong Balita ay inggwa it karapatan nak magbaton it inra pang-adlaw-adlaw nak kinahangyan halin sa inra ingtutudluan it kina.

¹⁵ Pero aber ako ra ay inggwa it karapatan diling mga butang, hastang sa ngasing waya gihapon ako gihahagar sa inro. Ag ngasing waya kali nako igbibisayahan para ako ay inro buligan. Ngani, mas maado pang ako ay mamatay sa gutom kisa bay-on kag ako karapatan sa pagsiling nak kag ako pagwali it Maadong Balita ay waya igpapabadare. ¹⁶ Buko kag ako gustong bisayahon it kaling ako pagwali it Maadong Balita ay bilang pagmarako. Buko tuyar, kumo kali kag responsibilidad nak ingtugyan sa ako it Dios. Dahil sa kamatuuran ni-o pa kag ako mahihimo? Abang hirap nak mag-atubang sa Dios kung waya nako nahimo kali, ¹⁷ kumo kung inghihimo nako kaling responsibilidad dahil sa ako sariling kagustuhan ay tama yang nak magkainggwa ako it suhoy. Pero kung inghihimo nako kali kuntra sa ako gusto, ay inggwa gihapon ako it obligasyon nak himuon kumo ingtugyan kali it Dios sa ako. ¹⁸ Ag kung tuyar ni-o ara kag ako magiging suhoy? Waya't iba kundi kag ako kasadyahan sa pagwali it Maadong Balita nak waya gipapabadare sa mga nagpapanimati, aber matuor nak inggwa ako it karapatan nak maghagar sa inra it ako pang-adlaw-adlaw nak mga kinahangyan.

¹⁹ Aber ako ay buko ulipon it aber siong tawo, ay ingpapamutang gihapon nako kag ako sarili nak pay ulipon it tanang tawo pramas maraya sinra sa pagtu-o kang Kristo.

²⁰ Halimbawa, pag hina ako nak nagtutudlo sa ako mga kasimanwang Hudyo, ako asunron kag inra mga kustombre pramas maraya nako sinra nak magtu-o kang Kristo. Matuor, nagpapasakop gihapon ako sa inra mga kustombre ag kasuguan aber wayaey ako sa irayom it inra Kasuguan bilang parayan it kaluwasan, pramas tuyar sa ako ingsiling, ay kabay pang maraya nako sinra sa pagtu-o.

²¹ Ag bilang halimbawa ray, pag hina ako nak nagtutudlo sa mga buko Hudyo kag ako asunron ay kag inra mga kustombre, ag bukoey nako kinahangyan nak magsunor sa Kasuguan ni Moises nak ingsusunor it mga lahi it Hudyo. Ingtuman nako kali pramas maraya ra nako kag mga buko Hudyo sa pagtu-o. Ugaling parayan dili buko kag ako

gustong bisayahon ay waya ako nagsusunor sa kasuguan it Dios, dahil ingsusunor nako kag tanang kasuguan ni Kristo.

²² Ag usa pa, pag ako ay hina kaibahan it mga mayuda kag pagtu-o, ako ay mapanimbang sa inra pramas maraya sinra sa mas makusog nak pagtu-o kang Kristo. Ngani, mapanimbang nak gador ako sa aber siong tawo bastat buko bawal sa pagmuyat it Dios, pramas maraya nako kag iba sa kaluwasan. ²³ Inghihimo nako kaling tanan pramas maramo pang tawo kag magtu-o sa Maadong Balita ag ako maaguman kag mga pagpakamaado halin raha.

²⁴ Kung ikumpara nato kag ato pagsunor sa Gino-o sa usang karera, buko baga ninro ayam nak kag tanang nagrarayagan ay nagtitinguha nak magraog. Pero ausa yang kag makakabaton it premyo! Kada tinguha-a nak gador ninro sa inro pagsunor sa Gino-o pramas mapasa-inro kag premyo halin sa Ida. ²⁵ Tuyar ra, kag tanan nak nag-iiba sa labanan it rayagan ay abang istrikto kag parayan it inra pagdisiplina sa inra yawas pramas magraog. Pero tungor sa premyo nak inra ingpapaabot nak mababaton, kali ay pay kuruna nak inghuman halin sa mga rahon nak marali magkupos.^z Pero kag premyo nak ato ingpapaabot ay waya it pagkasira. ²⁶ Kada kag ako pagserbisyo sa Gino-o ay buko basta-basta yang, kundi tuyar sa usang matulin magrayagan. Nagtitinguha nak gador ako nak indi magpaliko-liko sa ako pagrayagan hastang sa katapusan. Ako ay tuyar ra sa usang boksingero nak kag mga pagsuntok ay waya gipapaltos.

²⁷ Ingdisiplina ra nako kag ako yawas, pramas indi ako magtuman sa mga mayaing hanrom it kina. Sabaling pagkatapos nak natudluaney nako kag iba kung pauno mapapasa-inra kag premyo, ay sabaling ako ra ay indi makabaoy it premyo.

10

Kag Ato Matutun-an halin sa mga Kasal-anan it mga Israelinhon

¹ Ako mga hali sa pagtu-o, gusto nako nak maintyendihan ninro kag natatabo sa amo mga ginikanan nak nagsusunor kang Moises halin sa Ehipto. Sinrang tanan ay nayanrungan it rampog nak ingpaagubay it Dios sa inra, ag sinrang tanan ay nagpanaw

^z**9:25** It kato kag kuruna nak ingtata-o sa mga manraraog ay human sa mga rahon nak magandang muyatan. Minsan ingbubutangan ra it mga buyak.

it waya't natabo patabok sa uga nak raga sa Puyang Ragat.^{a 2} Kag gustong bisayahon it kali ay sinrang tanan ay pay ingbawtismuhan sa rampog ag sa ragat bilang tanra nak sinra ay nagsusunor kang Moises.³ Sinrang tanan ay nagkaon ra it pagkaon nak ingtata-o it Dios sa inra.^{b 4} Imaw ra, sinrang tanan ay nag-inom it tubi nak Ida ingta-o sa inra halin sa usang bato.^c Kinang bato ay ingpapatuyar kang Kristo nak pay Sida kag nagnununot ag nagrarahan sa inra.⁵ Pero aber marako kag kaaduhan it Dios nak inra naaguman, kag karamuan gihapon sa inra ay waya namut-e it Dios dahil sa inra inghihimo. Imaw kina kag rason kung asing nagkalat kag inra mga suká sa disyerto.^d

⁶ Kaling mga natabo sa inra ay mga paandam sa ato pramas magrahan kita nak indi maghanrom nak maghimo it kayainan tuyar sa inra perming inghihimo.^{e 7} Kita ra ay indi dapat magdayaw sa mga dios-diosan tuyar sa inra inghihimo. Kumporme sa nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan, “Kag mga katawuhan ay nagkinaon, nag-inom, ag malaw-ay kag inra pagkinasadya.”^{f 8} Indi ra kita dapat maghimo it imoralidad parayan sa pag-ubay sa aber si-o nak buko ato matuor nak asawa,^g tuyar sa inghihimo it iba sa inra, kumo sa paghimo ninra it tuyar inggwa't beynte-tres nak libo kag namamatay sa suyor it usang adlaw yang.⁹ Kinahangyan ra nak indi nato igpurbahan kag pasensya it Gino-o tuyar sa inghihimo it kinang ibang tawo, kada maramo sa inra ay ingkagat it mga sawa nak di dalit ag namatay.^{h 10} Ag usa pa, aya gireklamo, kumo tuyar kag

^a**10:1** Basaha ra sa Exo. 13:21-22; 14:21-31.

^b**10:3** Basaha ra sa Exo. 16:1-36.

^c**10:4** Basaha ra sa Exo. 17:1-7 ag Bil. 20:2-13.

^d**10:5** Basaha ra sa Bil. 14:29-30.

^e**10:6** Basaha ra sa Bil. 11:4-6.

^f**10:7** Exo. 32:6. Kag ingsisiling dili ay inggwa it diretsuhang bisaya tungor sa mga buko maadong inghihimo it mga nagtutu-o sa Corinto nak nag-iiba sa mga rungawan sa templo it mga dios-diosan, kung hariing sa pagmuyat it Dios sinra ra ay nagdadayaw rutong mga dios-diosan.

^g**10:8** It kato kag paghimo it imoralidad ay kaibahan sa pagkaon bilang pagdayaw it mga tawo sa templo it dios-diosan.

^h**10:9** Basaha ra sa Bil. 21:4-7.

inghihimo it iba sa inra, ag sinra ay ingmatay it anghel bilang manugmatay sa tawo.ⁱ

¹¹ Ngani, kaling mga natabo sa inra ay ingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan bilang mga paandam sa ato, kumo mayungotey kag katapusan it kalibutan.

¹² Kada kag tawo nak sa ida isip ay matibay kag ida pagtu-o, dapat magrahan sabaling sida ay mahuyog sa marakong sala. ¹³ Ugaling waya it pagtintar nak inro narayanan nak waya ra nararayani it inro isigkatawo. Pero matutom kag Dios, ag indi Nida gitugutan nak kamo ay matintar it subra sa inro kakayahan. Kundi pag kamo ay ingtitintar, ataw-an kamo Nida it kakayahan nak makaiwas ag maraugan kali.

Iwasan kag Pagkaon sa Rungawan sa Templo it Dios-diosan

¹⁴ Kada ngani, ako mga pinalangga, tungney kag pagdayaw sa mga dios-diosan.

¹⁵ Kamo ay mga tawo nak maayam mag-isip, kada isipa it maado kung kag ako ingsisiling ay tama o buko. ¹⁶ Pag maiba kita sa sagradong paninghapon, ag mainom kita halin sa kupa kung hariin ingpapasalamatan nato kag Dios ag makaon ra kita it tinapay nak ingbika-biká, ay dey бага kita ay nagkakausa sa mga pagpakamaado nak napapasa-ato parayan sa rugo ni Kristo nak nabuhos ag parayan sa Ida yawas nak inghalar tong namatay Sida para sa ato. ¹⁷ Aber maramo kita, nupay ausa gihapon kita, kumo nagkakausa kita sa pagkaon it kinang ausang tinapay.

¹⁸ Isipa ra kag inghihimo it mga inanak ni Israel it kato. Di бага sinra ra ay nagkakausa sa pagdayaw ag pagpasalamat sa Dios tong nag-iiba sinra sa pagkaon it mga hadop ag ibang mga inughalar ninra sa altar it Dios? ¹⁹ Ni-o kag ako ingsisiling dili? Siguro ing-iisip ninro nak kag ako ingsisiling ay klaro nak gador kag mga dios-diosan ag kag gahom it kinang mga hadop ag ibang mga inghalar sa pagdayaw raha. ²⁰ Pero buko. Kag mga butang nak inghahalar it tawo sa mga dios-diosan ay inghahalar sa mga mayaot, ag buko sa Dios. Ag indi nako gusto nak magpakig-usa kamo sa mga mayaot parayan sa pag-iba sa inra inghihimo. ²¹ Buko tama nak mag-iba kamo sa pag-inom ag pagkaon sa sagradong paninghapon bilang pagrurumrom sa

ⁱ**10:10** Basaha ra sa Bil. 14:1-38; 16:39-50. Siguro tuyar kali kag pagreklamo it mga nagtutu-o sa Corinto kang Apostol Pablo, kumo ingbisar-an nida sinra parayan sa ida pagtudlo sa inra sa ida dating suyat kung hariin ingbawalan sinra nak makikaon sa mga templo it dios-diosan.

kamatayon it ato Ginoong Hesus habang kamo ay nag-iiba gihapon sa pag-inom ag pagkaon sa rungawan kung hariin ingdadayaw kag mga mayaot. ²² Di baga kahahadlok kung ingpapasilos nato kag Gino-o parayan sa ato paghimo it kina?^j Kabi baga nato ay makaiwas kita sa Ida pagparusa?

Kag Pagpangabuhi nak Nagtata-o it Kadayawan sa Dios

(Roma 14:1-23)

²³ Kung inggwa sa inro it magsiling, “Puyde akong maghimo it aber ni-o nak gusto nako, basta buko bawal sa atubangan it Dios.” Matuor kina, ugaling buko tanan nak puyding himuon ay para sa kaanduan nato. Ag buko tanan nak puyding himuon ay nagpapakusog sa pagtu-o it ato mga kaibahan. ²⁴ Indi dapat nak ato sarili yang nak kaanduan kag ato aisipon, kundi kag kaanduan ra it ato kaibahan.^k ²⁵ Kada puyding kaunon ninro kag aber niong suya nak inra ingbabaligya sa merkado. Bukoey ninro kinahangyan nak magpangutana pa kung kina ay inghalarey sa mga dios-diosan o waya pramas maayaman nak puyding kaunon,^l ²⁶ kumo kag ingsisiling sa Sagradong Kasuyatan ay, “Kag kalibutan ag tanang rahina, ay kag Ginoong Dios kag inghalinan.”^m ²⁷ Ag usa pa, kung ikaw ay ing-ikag it tawo nak waya nagtutu-o kang Kristo nak magkaon, ag gusto nimong magpagto ag magkaon kaibahan nida, pagtoy ag kauna kag aber ni-o nak gusto nimo halin sa nakasukarey sa imo atubangan. Pero ayaey igpangutana kung inghalarey kinang pagkaon sa dios-diosan pramas maayaman nak puyding kaunon. ²⁸ Ugaling kung inggwa it tawo ruto nak nagkakaon kaibahan nimo

^j**10:22** Basaha ra sa Exo. 20:5 ag Deu. 32:21.

^k**10:24** Basaha ra sa Plp. 2:4.

^l**10:25** It kato, pagkatapos it pagdayaw sa mga dios-diosan, kag karne nak inghalarey sa inra ay ingbabaligya pa gihapon sa merkado, kaibahan it ibang karne nak waya nahalar. Kada aber buko hungor nak nag-iiba kag mga Kristyano sa pagdayaw it mga naghahalar sa dios-diosan, siguro maramong beses ingbabakay ninra kaling karne nak inghalarey raha. Ag ingsisiling ni Pablo dili nak buko sala kina bastat indi sinra makunsensya. Kada indiey magpangutana.

^m**10:26** Sal. 24:1.

nak masiling sa imo, “Kaling suya ay inghalarey sa dios-diosan,” ay badaey igkaon it kina. Isipa it maado kag pagpati it kinang tawo nak nagsiling sa imo tungor rili, sabaling sida'y makunsensya parayan sa ida pagpati nak kali ay kasal-anan. ²⁹ Ngani, dapat nak isipon nato it maado kung makunsensya kag iba, buko kita yang. Pero sabaling inggwa't magsiling nak, “Asing dapat akong magtungon sa paghimo it tuyar por dahil yang baga sa kunsensya it iba?” ³⁰ Ag sabaling inggwa ra it magsiling nak, “Kung ako ay nagpapasalamat sa Dios para sa ako ingkakaon aber kina ay inghalarey sa dios-diosan, asing ako ay intro ingbabasoy?”

³¹ Bad-ey igsiling it t'yar! Dahil aber ni-o kag intro inghihimo, maging sa pagkaon o pag-inom man, himu-a kag tanan para sa kadayawan it Dios. ³² Ngani, iwasan ninro kag aber ni-o nak maging dahilan para makasala kag intro kaibahan, maging lahi it Hudyo man o buko, o aber kag intro hali sa pagtu-o nak nag-iiba sa intro sa pagdayaw sa Dios. ³³ Patuyare kag ako pagpanimbang sa tanang ako inghihimo pramas maado kag pag-estimar it tanang tawo sa ako. Waya nako gihahanapa kag kaanduan para sa ako sarili yang, kundi para sa tanan pramas sinra ay maluwas.

11

¹ Patuyare ako bilang ehemplo sa ako pagsunor kang Kristo.

KAG NAHANUNGOR SA TAMANG PAGHIWAS PAG MAGDAYAW SA DIOS

Kag Paglaygay Para sa mga Kabade nak Nagtutu-o

² Ngasing ingpupuri nako kamo nak sa tanang butang ay narumruman ninro kag ako ingtudlo, ag intro ingsusunor katong tanan nak ako inglaygay sa intro. ³ Pero gusto nako nak maintyendihan ninro kali. Si Kristo kag Pinaka-uyoⁿ it bawat kayake, kag kayake kag pinaka-uyo it kabade, ag kag Dios kag Pinaka-uyo ni Kristo. ⁴ Kada ngani dahil dili, pag magtipon kamong mga nagtutu-o para magdayaw sa Dios, ag kung inggwa it kayake nak nagpapangamuyo sa atubangan it tanan, o nagbibisaya it mensahe halin sa Dios habang di tabon pa kag ida uyo, sida ay nagraraya it kahud-anan kang Kristo nak

ⁿ11:3 Kumporme sa ibang mga maayam sa Bibliya kag gustong bisayahon it “uyo” sa bisayang Griyego diling bersikulo ay “inghalinan.”

imaw kag ida Pinaka-uyo.^o

⁵ Ag pag inggwa ray it kabade nak nagpapangamuyo sa atubangan it tanan o nagbibisaya it mensahe halin sa Dios habang waya nakatabon kag ida uyo ag uda,^p sida ay nagraraya it kahud-anan sa ida asawa nak imaw kag ida pinaka-uyo. Kahuhuda kag gustong bisayahon it kina sa ato nak pay sida ay nagpakalbo. ⁶ Kada kung kag kabade ay indi magtabon it ida uyo ag uda, ay dapat magpalip-ot yangey sida it ida buhok. Pero kumo kahuhuda para sa ida kung mapalip-ot it ida buhok o mapakalbo, dapat nak magtabon yangey sida it ida uyo ag uda.^q

⁷ Kag rason kung asing kag kayake ay indi dapat magtabon it uyo sa oras it intro pagtitipon sa pagdayaw sa Dios ay dahil sida kag nagpapakita nak pay kahitsura it Dios ag balor Nida. Pero kag kabade ray kag nagpapakita it balor it kayake, ⁸ kumo tong ingtuga it Dios kag unang kayake ag kabade, kag kayake ay waya ighalin sa kabade, kundi kag kabade kag naghalin sa kayake.^r ⁹ Ag usa pa, waya gituga-a it Dios kag kayake para sa kabade, kundi ingtuga Nida kag kabade para sa kayake. ¹⁰ Kada ngani

^o**11:4** Kag kustombre it mga kayake sa inra mga bansa it kato ay kung maatubang sinra sa mataas nak tawo ingbabaoy ninra kag tabon sa inra uyo bilang pagtahor sa ida.

^p**11:5** Kag kustombre it mga kabade sa inra bansa it kato ay pag nagliliwas sinra sa bayay kinahangyan nak nakatabon it bilo kag inra uda. Dahil kung buko tuyar abang rakong kahud-anan kina.

^q**11:6** Ni-o kaling pagtudlo nak perming ingbabalik-balikan ni Apostol Pablo nak buko maado kung abaliwayaon it kabade kag pagpakita it pagtahor sa ida asawang kayake bilang ida pinaka-uyo? Sa inra bansa it kato, pag sinra ay sa liwas it bayay kag uda it kabade ay nakatabon bilang pagpakita it kina. Pero para sa bawat bansa, inggwa sinra it inra kanya-kanyang kustombre nak nagpapakita it pagtahor. Kada kaling pagtudlo ni Apostol Pablo ay waya nagsisiling nak aber riing bansa ay kinahangyan para sa kabade nak magtabon it inra uda kung bukoey tuyar kag inra kustombre. Pero kag gustong bisayahon nida dili ay, aber niong kustombre it bawat bansa nak nagpapakilaya nak kag asawang kayake kag pinaka-pinuno it kabade, ay indi gihapon ninra dapat pabad-an kina. Ngani, dapat tumanon yangey ninra.

^r**11:8-9** Basaha ra sa Hen. 2:18-23.

pag magtipon kamo, kag kabade ay dapat magtabon it uyo ag uda bilang pagpakita nak sida ay nagpapasakop sa balor it kayake, kumo kag mga anghel ay nakamuyat sa inro.

¹¹ Ugaling kumporme sa plano it Gino-o kinahangyan it kabade kag kayake, ag kinahangyan ra it kayake kag kabade, ¹² kumo aber kag unang kabade ay naghalin sa kayake. Tuna it kato, kag tanang kayake ay naghaliney sa kabade. Pero kag Dios kag inghalinan. ¹³ Kamo kag dapat mag-usisa kung tama o buko kung kag kabade ay magpangamuyo sa atubangan it tanan nak waya nakatabon kag uyo ag uda sa oras it inro pagtipon sa pagdayaw sa Dios. ¹⁴ Di baga katong una ay kahuhuda sa pagmuyat it tawo kung kag kayake ay mahaba it buhok? ¹⁵ Pero kung kag kabade ray kag mahaba it buhok, kina baga kag nagpapakita it ida kagandahan? Dahil imaw ngani kag ingta-o it Dios sa ida bilang pangtabon sa ida uyo. ¹⁶ Pero kung inggwa it nagkukontra riling ako insiling, kag ako masisiling ay, imaw kali kag kustombre nak amo ingtutudlo sa tanang pagtipon it mga nagtutu-o, ag wayaey it iba.

Kag Tamang Himuon sa Sagradong Paninghapon

¹⁷ Ngasing inggwa ra ako it usa pang inuglaygay para sa inro. Indi puyde nak apurihon nako kamo, dahil sa inro mga pagtitipon pramas magdayaw sa Dios inggwa't mga natatabo kuno nak buko para sa inro kaanduan, kundi sa kayainan. ¹⁸ Una sa tanan, nabalitaan nako nak pag nagtitipon kamo pramas magdayaw sa Dios, waya kamo nagkakausa, kundi nagkakampi-kampihan kuno. Ag pay nagpapati ako nak matuor kinang inra ingsisiling tungor sa inro inghihimo. ¹⁹ Siguro natural yang nak matabo kina, pramas maayaman ninro kung sasin-o kag talagang naghihimo it kahalamut-an para sa Dios.

²⁰ Pero kung nagtitipon kamo pramas magkaon it sagradong paninghapon bilang pagrumrom sa ato Ginoong Hesus,^s ay buko Sida kag inro ing-iisip, ²¹ dahil sa oras nak kamo ay makaon pa yang, kag iba ay nag-uuna-unay it kaon ag inom hastang sinra ay

^s**11:20** Kag unang kustombre it mga Kristyano it kato pag magtipon sinra sa pagdayaw sa Dios ay makaon anay sinrang tanan it inra ingrayang pagkaon, pagkatapos makaon ra sinra it tinapay ag mag-inom it inumong ubas bilang pagrumrom it kamatayon it Ginoong Hesus. Kaling huli nak parti kag inra magiging sagradong paninghapon.

mabusog, kada inggwa kuno it mga nayayango ag kag iba ay nagugutom pa.^{t 22} Ay asi, waya бага kamo it bayay kung hariin kamo dapat magkaon ag mag-inom hanggat gusto ninro? Waya ra бага kamo it respeto sa inro mga hali sa pagtu-o sa Dios sa oras it inro pagtipon, ag ingpapahud-an pa ninro sinrang mga mahirap? Ni-o aboy kag ako isiling sa inro? Asi, apurihon pa бага kamo nako? Ay syempre indi!

Kag Unang Paghimo it Gino-o sa Sagradong Paninghapon

²³ Kag ako natun-an halin sa Gino-o ay imaw ra kag ako ingtudlo sa inro. Tong gab-i nak ingtraidor kag Ginoong Hesus, ingbaoy Nida kag tinapay ²⁴ ag pagkatapos it pasalamat sa Dios, Ida kali ingbika-biká ag nagsiling, “Kali kag Ako yawas nak Ako ihalar para sa inro. Himu-a ninro kali bilang pagrumrom sa Ako.” ²⁵ Imaw ra pagkatapos ninra't kaon, ingbaoy ra Nida kag kupa it inumon nak ubas, ag nagsiling, “Kali kag pamatuor it Bag-ong Kasugtanan parayan sa Ako rugo. Bawat ainumon ninro kali, himu-a bilang pagrumrom sa Ako.”^{u 26} Kumo bawat akaunon ninro kaling tinapay ag ainumon kag suyor it kaling kupa, inro ingbabantala kag kamatayon it Gino-o hastang sa Ida pagbalik.

Kag Nahanungor sa Pag-iba sa Sagradong Paninghapon nak Buko Karapatdapat

²⁷ Kada ngani aber si-o kag magkaon it kaling tinapay ag mag-inom it suyor it kaling kupa bilang pagrumrom sa Gino-o, pero waya nida giisipa kag gustong bisayahon it ida inghihimo, ay nagkakasala sida dahil waya nida igtaw-e it balor kag yawas ag rugo it Gino-o. ²⁸ Kada bawat tawo ay dapat mag-usisa anay sa ida sarili agor masaduran nak tama kag ida pagpreparar sa ida sarili, bag-o sida magkaon it tinapay ag mag-inom it suyor it kaling kupa. ²⁹ Kumo aber si-o kag mag-inom ag magkaon nak waya gipapahalagahe kag yawas it Gino-o ay nagrарaya it kaparusahan sa ida sarili. ³⁰ Kali kag rason kung asing maramo sa inro ay mayuda ag sakiton, ag inggwa pa it iba nak

^t**11:21** Tungor sa mga manggaranon ruto, habang nagrurungaw sinra ay pay nawagitey sa inra isip kag tungor sa kamatayon ni Kristo ag kag inra yang ing-iisip ay kag kasadyahan pagbusogey ag pagyangoy. Ag wayaey ninra giiintyendiha kag inra mga kaibahan nak pobre kumo waya sinra it pagkaon nak apartidahon.

^u**11:25** Basaha ra sa Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; Luk. 22:14-20 ag Heb. 8:6-12.

namatayey. ³¹ Pero kung usisaon anay tan-a nato kag ato sarili, kung tama o sala kag ato inghihimo, ay indi kita maparusahan it Dios. ³² Pero kung ingpaparusahan kita it Gino-o, kina ay parayan it Ida pagdisiplina sa ato pramas indi kita makaagom it kaparusahan kaibahan it mga tawo rili sa duta nak waya it pagtu-o.

³³ Kada, ako mga hali, pag magtipon kamo pramas magkaon it sagradong paninghapon bilang pagrumrom sa Gino-o, kinahangyan nak huyaton ninro kag usa'g-usa. ³⁴ Kung inggwa sa inro it nagugutom, kinahangyan nak magkaon anay sinra sa inra mga bayay pramas indi kamo makaagom it kaparusahan dahil sa inro inghimo sa inro pagtipon. Ag tungor ra sa ibang mga butang nak gusto nakong ibisaya sa inro, hingan yangey nako isiling pagpanha nako raha sa inro.

12

Kag mga Abilidad nak Ingtata-o it Ispirito it Dios

(Epeso 4:1-16)

¹ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, gusto nako nak maintyendihan ninro it maado kag tungor sa mga abilidad nak ingtata-o it Ispirito it Dios. ² Ag kamong mga hali namo, ayamey ninro nak it katong waya pa kamo nagdadayaw sa Dios, kamo ay perming nararayan papayado sa Ida pramas magdayaw sa mga dios-diosan nak indi kabisaya.

³ Kada ngasing, ako ay nagpapahadag sa inro kung pauno maayaman kung kag tawo ay talagang ingpapangunahan it Ispirito it Dios. Kag tawo nak ingpapangunahan it Ida Ispirito ay indi igsumpa si Hesus! Ag indi ra sida makasiling nak, “Si Hesus ay matuor nak Gino-o!” kung waya sida igpapangunahe it Ispirito Santo.

⁴ Inggwa it iba't-ibang abilidad nak ingtata-o sa ato pero ausa yang kag Ispirito it Dios nak nagtata-o it kali. ^v ⁵ Iba't-iba ra kag mga parayan it pagserbisyo pero ausa yang kag Gino-o nak ingsiserbisuhan. ⁶ Iba't-iba ray ra kag mga parayan kung pauno ingpapakita it Dios kag Ida gahom sa ato kabuhi, pero Sida yang kag Dios nak nagtata-o it kina sa atong tanan pramas puyde natong tumanon kag Ida ingpapahimo

^v**12:4** Inggwa it mga listahan it mga abilidad nak ingtata-o it Dios sa mga nagtutu-o kang Kristo sa mga libro it Rom. 12:6-8; Epe. 4:11 ag 1 Cor. 12:28.

sa ato.

⁷ Sa bawat usa sa ato ay ingtaw-an it abilidad nak nagpapakita nak hali sa ato kag Ispirito it Dios. Ag kaling mga abilidad ay ingta-o para sa kaanduan it tanang ato mga hali sa pagtu-o. ⁸ Halimbawa, sa usang tawo, kag ingtata-o nak abilidad it Ispirito it Dios ay kaayaman sa pagbisaya tungor sa Dios, ag sa iba ray ra ay marayom nak pang-intyendi it kamatuuran nak ida ingpapahadag. ⁹ Ag parayan sa parehong Ispirito it Dios kag ingtata-o ray ra sa iba ay kag marakong pagtu-o, ag sa iba ray ay kag abilidad sa pagpaado sa mga inggwa't sakit. ¹⁰ Ag parayan gihapon sa parehong Ispirito it Dios, kag iba ay ingtaw-an it abilidad nak maghimo it mga milagro, kag iba ay pagbisaya it mga mensahe halin sa Dios, ag kag iba ray ra ay maayaman kung kag pagtudlo it ibang tawo ay halin sa Ispirito it Dios o halin sa mayaot.^w Kag iba ay ingtaw-an ra it abilidad nak magbisaya it linggwahe nak waya pa natutun-e, ag kag iba ay nagpapahadag it gustong bisayahon it kinang mga linggwahe. ¹¹ Ugaling ausa ag pareho yang gihapon nak Ispirito it Dios kag nagtata-o it kaling tanang abilidad ag kina ay Ida ingtata-o kumporme sa tawo nak gusto Nidang taw-an.

Usang Yawas nak Inggwa't Maramong Parti

¹² Tuyar kali, ausa kag yawas it tawo pero inggwa't iba't-ibang parti. Ag imaw ra kag tungor sa ato nak nagtutu-o kang Kristo. Kita ay maramo, pero kita ra ay naging usang grupo nak pay mga parti it ausang yawas ni Kristo. ¹³ Kumo kitang tanan, maging mga lahi it Hudyo man o buko, maging mga ulipon man o buko, kita nak ingbawtismuhan it ausang Ispirito it Dios ay naging usang grupo bilang yawas ni Kristo. Kali ay kumo kitang tanan ay nagbatoney it ausang Ispirito it Dios.

¹⁴ Ngani, aisipon nato kag tungor sa ato yawas. Kali ay inggwa it maramong parti, buko usa yang. ¹⁵ Halimbawa, kung kag siki ay magsiling, “Buko ako si damot, kada buko ako parti it yawas!” Aber tuyar kag ida ingsiling, sida ay parti gihapon it yawas. ¹⁶ Ag kung kag talinga ay magsiling, “Buko ako si mata, kada buko ako parti it yawas!” Aber tuyar kag ida ingsiling, sida ay parti gihapon it yawas. ¹⁷ Kung kag bug-os nak yawas ay puro mata yang, ay pauno sida makakarungog? Ag kung kag yawas ay puro

^w**12:10** Kag nahanungor riling abilidad ay makikita ra sa mga libro it 1 Tes. 5:20-21 ag 1 Juan 4:1.

talinga yang, pauno sida makakahugom? ¹⁸ Pero kag Dios kag nagbutang it bawat parti it yawas sa tamang pwesto kumporme sa Ida gustong pagplastar.

¹⁹ Ag kung sinrang tanan ay ausang parti yang, ay hariin kag yawas? ²⁰ Ngani, inggwa it maramong parti pero ausa yang kag yawas. ²¹ Kada kag mata ay indi puyding magsiling sa damot nak, “Buko ka nako kailangan!” Ag kag uyo ay indi ra puyding magsiling sa siki nak, “Buko ka nako kailangan!” ²² Pero sa kamatuuran, kag mga parti it yawas nak sa ato pagmuyat ay waya't kusog, ay imaw pa yaki kag mas lalong kinahangyan it yawas. ²³ Katong mga parti ra nak sa ato pagmuyat ay buko importante, ay ato ingtataw-an it importansya. Ag kag mga parti nak indi dapat makita, imaw pa it mas lalo natong ingtatabunan. ²⁴ Ag kag mga parti ray ra nak dating maganday ay bukoey kinahangyan nak pagandahon pa.

Imaw ra tong ingpando it Dios kag mga parti it yawas, ingtaw-an Nida it balor kag mga parti nak pay waya't balor sa ato pagmuyat. ²⁵ Inghimo Nida kali pramas kag tanang parti it yawas ay indi magbuyag-buyag kundi magkausa ag apaparehuon kag pagbulig sa usa'g-usa. ²⁶ Kada kung kag usang parti it yawas ay nahapros, kag tanang parti ay nakakabatyag it hapros. Ag kung kag usang parti ay ingtaw-an it balor, kag tanang parti ay nasasadyahan.

²⁷ Kag gustong bisayhon it kaling ako ingbibisaya ay kita nak nagtutu-o ay ingkukumpara sa yawas ni Kristo, kung hariin kita ay mga parti it kina. ²⁸ Ag sa ato mga hali sa pagtu-o nak imaw kag ingtatawag nak pinaka-yawas ni Kristo, ay ingbutang it Dios kag mga tawo nak Ida ingtugyan it mahalagang ministryo. Una, inggwa it mga ingtugyan bilang apostoles. Pangruha, mga propeta nak mabisaya it Ida mga mensahe. Pangtatlo, mga manugtudlo it mga bisaya it Dios, pati mga naghihimo it mga milagro, mga ingtaw-an it abilidad nak magpaado sa mga inggwa't sakit, mga nagbubulig sa inra mga kaibahan, mga maayam magrumaya, ag mga maayam magbisaya it iba't-ibang linggwahe nak waya pa ninra natutun-e. ²⁹ Kag tanan бага ay apostoles o propeta? Kag tanan бага ay manugtudlo? Kag tanan бага ay di abilidad nak maghimo it mga milagro, ³⁰ o pagpaado бага sa inggwa't sakit? Kag tanan бага ay inggwa it abilidad nak magbisaya it linggwahe nak waya pa ninra natutun-e, o ipahadag kag gustong bisayahon it kina? Buko! ³¹ Kada magtinguha nak gador kamo

nak mapasa-inro kag mga pinaka-mahalagang abilidad.^x

Pero ngasing ipakita nako sa inro kag mas maadong tinguhaon nak yabaw pa sa tanan.^y

13

Kag Pagpalangga ay Yabaw pa sa Tanan

¹ Halimbawa, kung kaya nakong magbisaya it mga linggwahe it tawo, o aber mga linggwahe it anghel, kung waya ra ako it pagpalangga sa ako mga kaibahan ay kag ako abilidad nak magbisaya ay waya't puyos. Pay kag ako pagbisaya ay tuyar yang sa magulong tunog it pompyang o ingpupuyog nak takyob it kaldero. ² Ag kung ako ay nagbibisaya it mga mensahe halin sa Dios, ag kung maayam ako it tanang kaayaman, kaumir kag mga waya gipahadagan it Dios sa ibang tawo, ag kung inggwa ako it makusog nak pagtu-o nak maghimo it milagro nak makasiling ako sa baguntor nak, “Magsaydo ka!” ag matuor masaydo kina, pero kung waya ra ako it pagpalangga ay waya gihapon kina it puyos. ³ Kung ita-o ra nako kag tanang ako mga ari-arian pramas ibulig sa mga pobre, ag kung ako ay magsugot nak kag ako yawas ay sunugon dahil sa ako pagtu-o, pero kung waya ra ako it pagpalangga sa ako mga kaibahan, waya gihapon ako it mapapakamos.

⁴ Kag tawo nak mapinalanggaon ay mahaba kag pasensya, mabuot, buko mainggiton, buko hambugon ag buko maminataas-taason. ⁵ Sida ay buko mabastos, buko makasarili, buko mahangiton ag waya gidudumot. ⁶ Kag tawong mapinalanggaon ay buko masadya kung inggwa it naghihimo't kayainan, kundi sida'y nasasadyahan kung kag ginghihimo

^x**12:31a** Kaling mga abilidad kag nagpapakusog sa pagtu-o it ato mga hali. (Basaha sa 1 Cor. 14:1,3; 12.)

^y**12:31b** Kag inghihimo it ibang mga nagtutu-o sa Corinto ay buko maado, dahil kali ay indi makapakusog sa pagtu-o it inra mga kaibahan, kundi nakakasira. Kumo nakasanayaney ninra nak maging mainggiton (1 Cor. 3:3.), nag-aakusar sa usa'g-usa (1 Cor. 6:6.), ag naghihimo it kayainan ag nagpapangluko sa inra mga hali (1 Cor. 6:8.). Ag kag mga manggaranon ay waya ra girerespituha kag inra mga kaibahan sa pagtu-o (1 Cor. 11:22.).

ay tama ag matuor. ⁷ Ida ingtitiis kag tanang hirap nak waya gingunguyob. Sida ay perming nagsasalig ag perming inggwa't pag-asa nak kag Ida mga kaibahan ay maghimo it maado, ag nagpupursige sida sa tanan nak indi mawar-an it pag-asa.

⁸ Kag pagpalangga ay waya't katapusan. Pero kag mga abilidad nak ingtata-o it Ispirito Santo ay inggwa't katapusan. Ngani, kag pagbisaya it mga mensahe halin sa Dios ay mawawagit. Ag imaw ra kag pagbisaya it mga linggwahe nak waya pa natutun-e it tawo ag kag pagkainggwa it marayom nak pagkaintyendi tungor sa Dios, ⁹ kumo ayamey nato nak buko pa kumpleto kag ato kaayaman ag buko pa ra kumpleto kag ingbibisaya it mga manugbisaya it mga mensahe halin sa Dios. ¹⁰ Pero pag maabot kag adlaw kung sauno makukumpleto kag tanan ay mawawagitey kag tanang kakuyangan.

¹¹ Halimbawa, tong bata pa ako, kag ako pagbisaya, pag-isip ag pagmatarong ay tuyar sa bata. Pero tong karakoey ako, ingbadaaney nako kag ugali it pagiging bata. ¹² Imaw ra sa atong mga nagtutu-o, dahil kag ato pagkaintyendi tungor sa Dios ay inggwa pa it kakuyangan, kada pay tuyar yang anay kina sa nakamuyat sa mayubog nak salamin. Pero maabot talaga kag adlaw kung sauno makita nato kag Dios ag kag ato pang-intyendi tungor sa Ida ay magiging kumpletoy tuyar sa Ida pang-intyendi sa ato. ¹³ Ngani, inggwa it tatlong butang nak mapermi gihapon, nak imaw kag pagtu-o, pag-asa, ag pagpalangga. Pero kag pinaka-yabaw sa tanan ay pagpalangga.

14

Kag Abilidad nak Magbisaya it mga Linggwahe nak Waya pa Natutun-e ag Magbisaya it mga Mensahe Halin sa Dios

¹ Magtinguha permi nak maging mapinalanggaon, habang ingtitinguha ra ninro nak mataw-an kamo it mga abilidad nak ingtata-o it Ispirito Santo, laloey kag abilidad sa pagbisaya it mga mensahe halin sa Dios. ² Dahil kag tawo nak nagbibisaya it linggwahe nak waya pa nida natutun-e, kag ida ingbibisayahan ay kag Dios, buko tawo. Ngani, waya it tawong nakakaintyendi it ida ingbibisaya, aber kinang tawo mismo nak nagbibisaya, kumo pag sida ay nagbibisaya, sida ay inggagamhan it Ispirito it Dios ag kag ida ingbibisaya ay kag mga butang nak waya gipapahadagan it Dios sa iba. ³ Pero

kag tawo nak nagbibisaya it mga mensahe halin sa Dios, ay ida kina ingbibisaya pramas pakusugon kag pagtu-o ag buot it mga nagpapanimati ag buligan sinra nak indi mawar-an it pag-asa sa inra ingrarayanang kahirapan.

⁴ Ag kinang tawo nak nagbibisaya it linggwahe nak waya pa nida natutun-e, ay ida sariling pagtu-o kag ida ingpapakusog. Pero kinang nagbibisaya it mga mensahe halin sa Dios nak naiintyendihan it tanang tawo, ay kag ida ingpapakusog ay kag pagtu-o it ida mga hali nak nagtitipon sa pagdayaw sa Dios. ⁵ Gusto tan-a nako nak kamong tanan ay magkainggwa it abilidad nak magbisaya it mga linggwahe nak waya pa ninro natutun-e. Pero mas lalong gusto nako nak kamong tanan ay magkainggwa it abilidad nak magbisaya it mga mensahe halin sa Dios pramas maiintyendihan it tanan. Kumo kag nagbibisaya it mensahe halin sa Dios ay yabaw pa sa nagbibisaya it linggwahe nak waya pa ninro natutun-e, puyra yang kung inggwa ra sida it abilidad nak magpahadag it gustong bisayahon it kina pramas maintyendihan it mga nagtitipon sa pagdayaw sa Dios, ag maging makusog pa kag inra pagtu-o.

⁶ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, isipa ninro kali. Kung ako tan-a ay mapanha sa inro ag sa ako pagtudlo ay magamit ako it ibang linggwahe nak waya pa ninro natun-e, ni-o ara kag kaaduhan nak inro mababaton halin raha? Ay syempre waya, kung indi ra nako igsiling sa inro kag kapahadagan, o kaayaman, o mensahe, o pagtudlo nak ingta-o it Dios sa ako. ⁷ Aber sa mga instrumento nak waya't kabuhi, tuyar sa plawta ag arpa, kung pareho kag tunog it inra nota nak ingpapatogtog ay indi maaayaman it mga nakakarungog kung niong kanta kag ingtutugtog o ingkakaskas. ⁸ Imaw ra sa paghuyop it trumpeta it sundalo. Kung kag pagbudyong it kina ay buko para sa tamang sinyales, ay pauno sinra makakahanra sa labanan?

⁹ Ay tuyar ra kamo. Kung mabisaya kamo sa linggwahe nak indi maintyendihan it mga nagpapanimati ay pauno maaayaman ninra kag inro ingbibisaya? Pay tuyar yang kamo sa nagbibisaya sa hangin. ¹⁰ Matuor, maramong iba't-ibang linggwahe sa kalibutan ag tanan ay inggwa it gustong bisayahon. ¹¹ Pero kung indi nako maintyendihan kag ingbibisayang linggwahe it usang tawo, kag ida pagmuyat sa ako ay pay ako ay taga-ibang lugar ag imaw ra sida sa ako. ¹² Ngani kamo ra, sa inro kagustuhan nak magkainggwa it mga abilidad nak ingtata-o it Ispirito Santo, ay kag inro dapat tinguhaon ay kinang mga abilidad nak nagtata-o it pagpakusog sa pagtu-o it

inro mga hali nak nagdadayaw sa Dios.

¹³ Kada ngani kung inggwa't tawo nak di abilidad sa pagbisaya it linggwahe nak waya pa nida natun-e, sida ay dapat magpangamuyo nak taw-an ra sida it abilidad nak magpahadag it gustong bisayahon it ida inggisiling. ¹⁴ Dahil kung sa ako pagpangamuyo ako ay nagbibisaya it linggwahe nak waya pa nako natutun-e, kag ako ispirito kag imaw it nagpapangamuyo, pero waya naintyendihe it ako isip kung ni-o kag ako inggisiling. ¹⁵ Ay kung tuyar kina, ni-o ara kag ako dapat himuon? Ako ay mapangamuyo sa linggwahe nak ingpapabisaya sa ako it ako ispirito, ag mapangamuyo ra ako sa linggwahe nak ako naintyendihe. Imaw ra, makanta ako sa linggwahe nak ingpakanta sa ako it ako ispirito, ag makanta ra ako sa linggwahe nak ako naintyendihe.

¹⁶ Dahil halimbawa, kung madayaw ka ag magpasalamat sa Dios sa ibang linggwahe nak ingpapabisaya sa imo it imo ispirito, ay pauno makumporme kag imo mga kaibahan, sa pagsiling “Kabay pa!” kung waya ninra naintyendihe kag imo inggisiling?

¹⁷ Aber maado kaling imo pagpasalamat ay indi gihapon mapakusog kag pagtu-o it imo kaibahan. ¹⁸ Ako ay nagpasalamat sa Dios nak subra kag ako abilidad sa inrong tanan nak magbisaya sa mga linggwahe nak waya pa nako natutun-e. ¹⁹ Pero kung ako ay nag-iiba sa mga hali sa pagtu-o nak nagtitipon sa pagdayaw sa Dios, mas gusto nako nak magbisaya it limang bisaya yang sa linggwahe nak naintyendihe it ako mga kaibahan pramas puyde sinrang tudluan, kisa sa magbisaya it sampuyong libong bisaya sa linggwahe nak indi ra ninra naintyendihe.

²⁰ Ako mga hali sa pagtu-o, kag inro mga isip ay indi dapat magpatuyar sa isip it mga posit. Ugaling tungor sa kayainan maado kung kag inro mga isip ay tuyar sa posit nak waya pa it ayam tungor sa kayainan. Kag inro pagkaintyendi ay dapat magpatuyar sa pagkaintyendi it maguyang nak maramoey kag natun-an tungor sa Dios. ²¹ Isipon ninro kag ingpasuyat it Ginoong Dios sa Sagradong Kasuyatan,

“Maabot kag adlaw kung sauno kag mga tawo halin sa ibang nasyon
nak nagbibisaya it ibang linggwahe
ay maabot raha sa lugar it Ako katawuhan,
ag sinra kag mapaayam kung ni-o kag Ako gustong ipabisaya para sa inra.

Pero aber tuyar kag Ako ahimuon, indi gihapon ninra Ako'g runggan.”^z

²² Halin raha makita nato nak kag abilidad nak magbisaya it ibang linggwahe nak indi maintyendihan it tawo ay imaw kag tanra it gahom it Dios para sa mga waya nagtutu-o sa Ida, buko para sa mga nagtutu-o. Pero kag abilidad it nagbibisaya it mensahe halin sa Dios ay imaw kag tanra para sa mga nagtutu-o.

²³ Kada, pag magtipon kamong mga nagtutu-o pramas magdayaw sa Dios, ag tanan kamo ay magbisaya it iba't-ibang linggwahe nak waya ninro naintyendihe, ay ni-o ara kag aisipon it inro mga bisita nak waya nagtutu-o? Di baga sinra ay makakasiling nak kamo ay pay mga buang-buang? ²⁴ Pero kung kamong tanan ay nagbibisaya it mga mensahe halin sa Dios sa linggwahe nak naintyendihan, ag inggwa it nag-abot nak bisita nak waya nagtutu-o o waya pa it ayam tungor riling mga abilidad, ay di baga sida ay makukunsensya dahil sa ida narurunggan nak mga bisaya tungor sa ida mga inghimo nak sala, ²⁵ kaumir kag mga sikreto nak kabi nida ay nakatagoey sa ida tagipusuon. Ag pagkatapos it kina mayuhor sida pramas maghinuysoy ag magdayaw sa Dios sa pagsiling, “Matuor nak gador nak kaibahan ninro kag Dios.”^a

^z**14:21** Isa. 28:11-12. It katong sa kapanahunan ni Propeta Isaias, nagpaandam kag Dios sa mga inanak ni Israel nak sa palaabutong panahon ay iparaya Nida kag mga taga-Asirya pramas parusahan sinra, dahil waya sinra nagpati sa Ida. Ag imaw ra kag natabo. Ag ngasing sa kapanahunan ni Apostol Pablo tong nagtutudlo sida sa mga taga-Corinto, sa irayom it gahom it Ispirito Santo ay ida inggamit kaling ingsisiling it Dios para itudlo sa inra tungor sa abilidad it pagbisaya sa mga linggwahe nak waya pa ninra natutun-e.

^a**14:22-25** Tungor anay sa mga bersikulo 22-23: Aber kag mga waya nagtutu-o ay natitingaya riling tanra it gahom it Dios pag kag mga nagtutu-o ay nagbibisaya it linggwahe nak waya pa ninra natutun-e, ay indi gihapon sinra maghinuysoy sa inra inghimong mga sala pramas magtu-o. Kag inra yang ing-iisip ay subrang tutom kag mga nagtutu-o sa inra relihiyon nak pay mga buang-buang. Kada kumporme sa ingsisiling ra sa mga bersikulo 24-25, importante nak magkainggwa it pagpahadag sa tanang ingsisiling sa ibang linggwahe.

Kag Tamang Ahimuon Pag Matipon Kita sa Pagdayaw sa Dios

²⁶ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, ni-o ara kag maado ninrong ahimuon? Pag magtipon kamo para sa pagdayaw sa Dios, maado kung bawat usa sa inro ay inggwa't ikanta, inggwa't itudlo, o inggwa't ibisaya it ingpahadag sa ida it Dios. Puyde ra nak inggwa it mabisaya sa linggwahe nak waya pa nida natun-e ag kag iba ay mapahadag it gustong bisayahon it ida ingsiling. Basta kag tanang inro inghihimo ay pangpakusog sa tanang nagtutu-o. ²⁷ Kung inggwa it gustong mabisaya sa linggwahe nak waya pa nida natun-e ay kinahangyan nak ruha o tatlo yang, ag dapat ay pasunor. Ag kinahangyan ra nak magkakainggwa it mapahadag it gustong bisayahon sa ingsiling it kada usa. ²⁸ Pero kung waya it mapahadag it kina sa tanan, ay dapat maghipos yangey anay sinra pag magtipon kag mga nagtutu-o kang Kristo, ag maghuyat hastang sinra-sinra yangey ag puyding magbisayay sa Dios sa linggwahe nak waya pa ninra natun-e.

²⁹ Imaw ra, kung inggwa it mga gustong mabisaya it mensahe halin sa Dios ay kinahangyan nak ruha o tatlo yang, ag dapat ay pasunor. Ag habang nagbibisaya sinra kag iba ay dapat nak mag-usisa kung kag inra ingbibisaya ay talagang halin sa Dios.

³⁰ Ag kung inggwa it nagbibisaya pa, ag kag ibang tawo nak nakaingkor ay magkakainggwa it pagpahadag sa ida it Ispirito Santo para sa tanan, ay kinang nagbibisaya ay dapat magtungon anay pramas makabisaya katong iba. ³¹ Dahil kung pasunor kag inro pagbisaya, kamong tanan nak inggwa it mga mensahe halin sa Dios ay magkakainggwa it lugar nak magbisaya, pramas kag tanan ay makakatuon ag kag pagtu-o it tanan ay mapapakusog. ³² Ugaling kag mga nagbabaton it mensahe halin sa Dios para sa tanan ay bukoey obligado nak magbisaya. Puyde sinrang maghipos yangey o magtungon it pagbisaya.

³³⁻³⁴ Dahil indi mamut-an it Dios nak kag pagtipon it Ida mga sinakupan ay salamuskawo, kundi kag Ida namumut-an ay kag tama ag matimunong nak paghiwas, tuyar sa inghihimo sa ibang mga lugar kung hariin ra nagtitipon kag ato mga hali sa pagtu-o. Dahil dili kag mga kabade ay dapat maghipos sa oras nak nagtitipon kag mga nagtutu-o. Sinra ay waya gitutugute nak magbisaya sa atubangan it tanan, kundi sinra ay dapat nak magpasakop sa mga kayake tuyar sa ingsisiling sa Kasuguan. ³⁵ Kung inggwa tan-a sinra it gustong ayamon, sinra ay dapat maghuyat anay hastang makapauli bag-o magpangutana sa inra asawa, kumo buko tama nak kag kabade ay

mabisaya sa atubangan it tanan. ³⁶ Tamaey baga kali para sa inro? Rumruma ninro nak kag mga bisaya it Dios ay waya gihalin sa inro, ag buko yang kamo kag nagbaton it kina.

³⁷ Kung inggwa it hali raha sa inro nak sa ida isip sida ay ingtaw-aney it abilidad it Ispirito Santo nak magbisaya it mga mensahe halin sa Dios para sa tanan, o kung sida ay ingtaw-aney it ibang abilidad halin sa Ispirito Santo, sida ay dapat magpati nak kaling ako ingsusuyat sa inro ay sugo halin sa Gino-o. ³⁸ Pero kung inggwa it hali raha nak indi magpati dili, sida ra ay indi igkilay-on. ³⁹ Kada ako mga hali sa pagtu-o, magtinguha nak gador kamo nak mapasa-inro kag abilidad nak magbisaya it mga mensahe halin sa Dios, pero aya ra gibawali kag mga nagbibisaya it linggwahe nak waya pa ninra natun-e. ⁴⁰ Ag siguraduha pati nak kag tanang inro inghihimo pag magtipon kamo para sa pagdayaw ay tama ag matimunong.

15

KAG PAGKABANHAW NI HESUS AG KAG PAGBANHAW SA MGA MINATAY

Kag Nahanungor sa Pagkabanhaw ni Hesus

¹ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, ako ay mapamatuor ray sa inro it Maadong Balita nak ako ingbantala sa inro it kato, nak imaw kag inro nabaton ag naging basihan it inro matibay nak pagtu-o ngasing. ² Ag kung magpursige kamo sa inro pagtu-o riling Maadong Balita ay maluluwas kamo. Pero kung indi kamo magpadayon sa pagtu-o, kag inro pagtu-o ay mawawar-an it puyos.

³ Kaling pinaka-importante nak ingtudlo sa ako ay ako ray liwat ingtudlo sa inro. Una ay, namatay si Kristo para patawaron kag ato mga sala kumporme sa nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan. ⁴ Sida ay ingyubong, ag sa pangtatlong adlaw Sida ay ingbanhaw it Dios, kumporme sa nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan. ^{b 5} Pagkatapos it kina, Sida ay nagpakita anay kang Pedro bag-o sa ibang mga apostoles. ⁶ Masunor, nagpakita ray Sida sa subrang limang gatos (500) natong mga hali sa pagtu-o nak nagtitipon sa usang lugar. Ag kag karamuan sa inra ay buhi pa hastang sa ngasing, pero kag iba ay

^b 15:4 Basaha ra sa Sal. 16:8-10.

namatayey. ⁷ Masunor, nagpakita Sida kang Santiago, bag-o sa tanang mga apostoles.

⁸ Ag sa huli kag Ida ray ingpakitaan ay ako, nak pay tawong ing-anak nak buko sa tamang oras.

⁹ Tuyar kag ako ingsiling dahil ako ay pinaka-mababa sa mga apostoles. Waya ako it karapatan nak kilay-on bilang apostol, kumo ako ingpahirapan kag mga nagtutu-o kang Kristo nak nagtitipon sa pagdayaw sa Dios. ¹⁰ Pero dahil sa kaaduhan it Dios, ako ay nagsiserbisyo gihapon sa Ida bilang apostol. Ag kag resulta it Ida kaaduhan sa ako ay waya nawar-e it puyos, kundi mas duble kag ako pagpangabudlay sa pagministeryo kisa sa ako mga kaibahang apostoles. Pero waya ngani nako gihimu-a kali parayan yang sa ako sariling kakayahan, kundi parayan sa kaaduhan it Dios nak nagbulig sa ako. ¹¹ Ugaling aber si-o kag nagbantala it Maadong Balita sa inro tungor kang Kristo, maging ako man o iba, kina ay buko importante dahil pareho yang kag amo ingbabantala, ag imaw kina kag inro ingtutuuhan.

Kag Nahanungor sa Pagbanhaw sa mga Minatay

¹² Ngasing, kung kag amo ingbabantala ay ingbanhaw it Dios si Kristo, ay asing inggwa it nagsisiling gihapon nak waya it pagkabanhaw kag mga minatay? ¹³ Kung waya kamo nagpapati riling halimbawa, nak waya it pagkabanhaw kag mga minatay, ay kag gustong bisayahon ra it kina ay waya tan-a nabanhaw si Kristo. ¹⁴ Ag kung sa inro pagpati ay waya nabanhaw si Kristo, ay dey waya ra't puyos kag amo pagbantala, ag waya ra't puyos kag inro pagtu-o. ¹⁵ Ag kung sa inro pagpati ay waya nabanhaw si Kristo, ay dey kag gustong bisayahon ay kami ay nagbabakak sa amo ingpapamatuor tungor sa Dios. Dahil kami ay nagpapamatuor nak si Kristo ay ingbanhaw Nida. Pero kung sa inro pagpati ay indi igbanhawon kag mga minatay, ay dey talagang waya ra Nida igbanhawa si Kristo.

¹⁶ Ag ako ingliliwat, kung indi igbanhawon kag mga minatay, ay dey si Kristo ay waya ra nabanhaw. ¹⁷ Ag kung si Kristo ay waya nabanhaw, ay dey kag ato pagtu-o ay waya talaga it puyos. Ag kamo ay yumos gihapon sa inro mga kasal-anan. ¹⁸ Imaw ra kag kamutangan it mga nagtutu-o kang Kristo nak namatayey. Ngani, nag-aagom nak gador sinra it kaparusahan sa impyerno dahil sa inra mga kasal-anan. ¹⁹ Ag kung kaling ato ingpapaabot kang Kristo ay para yang dili sa duta kag puyos, ay dey subrang kaluluoy

rabuno kita kisa sa tanang tawo.

²⁰ Pero sa kamatuuran nabanhawey si Kristo, ag Sida ngani nak imaw kag naunang ingbanhaw it Dios kag nagpamatuor nak abanhawon ra it Dios kag mga minatay. ²¹ Ag kag rason kung asing mamamatay kag tawo ay dahil sa inghimo it katong una it usang tawo nak imaw si Adan. Imaw ra, dahil sa inghimo it usang naging tawo nak imaw si Kristo, kag tanang tawo nak nagtu-o sa Ida nak namatay ay mababanhaw ra. ²² Dahil kag tanang inanak ni Adan ay mamamatay. Imaw ra, tanang nagtutu-o kang Kristo ay mababanhaw.^c ²³ Pero kag bawat usa ay inggwa it kanya-kanyang oras nak gingtermino it Dios. Unang nabanhaw si Kristo, ag pagkatapos kita ray nak Ida mga katawuhan. Kita ay abanhawon sa adlaw it Ida pagbalik dili sa duta. ²⁴ Ag pagkatapos it kina, imawey kag katapusan kung sauno apirdihon ni Kristo kag tanang Ida mga kaaway nak nagpapamuno, nagrurumaya ag naggagahom. Ag pagkatapos ibalik Nida sa Dios nak Tatay kag Ida karapatan nak maggahom, ²⁵ kumo gingbuot it Dios nak maghari si Kristo hastang apirdihon Nida kag tanang Ida mga kaaway parayan sa pagpairayom sa inra sa Ida mga siki.

²⁶ Ag kag pinaka-huling kaaway nak apirdihon ag awagiton it Dios ay kag kamatayon, dahil abanhawon Nida kag mga nagtutu-o sa Ida. ²⁷ Ayam nato kali dahil ngani ipasakop it Dios kag tanang butang kang Kristo parayan sa pagpairayom sa Ida mga siki. Ugaling tong ingsisiling sa Sagradong Kasuyatan nak, “Kag tanang butang ay ingpairayomey sa Ida mga siki,”^d mahadagey sa ato nak buko kaumir dili kag Dios, kumo Sida kag nagpasakop it tanang butang kang Kristo. ²⁸ Pero pagkatapos nak nakapairayomey kag tanang butang kang Kristo bilang Anak it Dios, Sida ray kag mapairayom sa Dios nak unang nagpairayom it tanang butang sa Ida, pramas kag Dios mismo kag masakop sa tanan.

²⁹ Ngasing mabalik kita sa pagkabanhaw it mga minatay. Kung waya it pagkabanhaw sa mga minatay, ay asi arang inggwa it iba nak nagpapabawtismo alang-alang sa mga

^c**15:22** Basaha ra kag ibang ingsisiling tungor kang Adan ag Kristo sa Rom. 5:12-21.

^d**15:27** Sal. 8:6. Waya gimitlanga si Kristo diling Salmo, pero dahil sa ingbibisaya ni Apostol Pablo ayamey nato nak si Kristo ay pay tuyar sa nakatagong ingpapatungran it kali.

namatayey?^e Ay waya nak gador it puyos kina? Wayang gador!

³⁰ Ag para sa amo, kami ay pay buang-buang sa pagbutang it amo sarili sa alanganin pramas ibantala kag Maadong Balita, kung, kumporme sa ing-iisip it iba sa inro, nak kami ay buko sigurado nak mababanhaw sa palaabutong panahon. ³¹ Ako mga hali, adlaw-adlaw ako ay pay nakaatubang sa kamatayon. Matuor kina. Ag puyde ninro kinang siguraduhon pareho sa inro kasiguraduhan nak abang rako kag ako kasadyahan sa inro pagpakig-usa kang Kristo Hesus nak ato Gino-o. ³² Subra nak gador kag kahirapan nak ako narayanan sa Epeso kumo kag mga nagkukuntra sa ako pagtudlo ay pay tuyar sa mga maisog nak hadop. Ag asi aboy nak atis-an nako kina para yang sa inro kaanduan, kung waya ra ako nagpapati nak kita ay mababanhaw? Indi nak gador ako magtiis. Ngani, kung indi yang ra mabanhaw kag mga minatay ay mas maado pang sunron yangey nato kag kabisayahan nak,

“mapakayamon yangey kita, ag mapakasuy-ok,
dahil insulip mamamatayey ra kita!”^f

³³ Aya gipatihe kinang kabisayahan, kundi magrahan kamo para indi kamo maluko.

“Kag mga mayaing kaibahan ay nakakasira sa maadong pamatasan.”

³⁴ Pandu-a kag inro isip ag talikuran kag kasal-anan, kumo inggwa pa it iba sa inro nak waya pang gador gikikilaya sa Dios. Kahuhuda nak tuyar kag ako dapat isiling sa inro!

Kag Nahanungor sa Yawas Pagkabanhaw it mga Minatay

³⁵ Ngasing, sabaling inggwa it magpangutana nak, “Pauno abanhawon kag mga minatay? Niong klasing yawas kag mapapasa-inra pagkatapos nak banhawon?” ³⁶ Ay tungor sa nagpapangutana it tuyar, sida ay kuyang sa kaayaman, kumo dapat isipon nida kag natatabo sa binhi. Una, itanom anay kag binhi sa raga, ag masunor kali ay matubo. Pag nakatuboey kali ay wayaey kag binhi. ³⁷ Halimbawa kung itanom nato kag payay o ibang klasing tanom, waya kita igtatanom it tanomey kundi binhi yang. ³⁸ Pero ingbuotey it Dios nak halin sa bawat klase it binhi ay magkakainggwa kag tanom it

^e**15:29** Waya nagsisiling si Apostol Pablo nak kali ay tama. Pero kali kag inghihimo it ibang tawo ag kali ay ida inggagamit yang bilang halimbawa sa ida pagtudlo.

^f**15:32** Isa. 22:13.

tamang pagtubo para raha. ³⁹ Tuyar ra kag makikita sa tanang klase it yawas ag unor it mga nabubuhi dili sa duta. Halimbawa, kag yawas ag unor it tawo ay iba kisa sa yawas ag unor it hadop, ag maging kag pispis ag isra ra. ⁴⁰ Imaw ra kag makikita sa hitsura it mga butang sa langit ag duta. Kag kagandahan it mga butang sa langit ay iba kisa sa kagandahan it mga butang dili sa duta. ⁴¹ Ag aber tungor sa mga butang ruto sa langit, kag kagandahan it adlaw ag buyan ag mga bituon ay iba kisa sa usa'g-usa. Ngani, aber kag kagandahan it usang bituon ay iba kisa sa kagandahan it iba.

⁴² Ay imaw ra ngani tungor sa yawas it mga minatay nak nabanhaw. Sinra ay ingyubong anay ag kag inra yawas ay nagyunot. Pero pagkabanhaw ninra ay indiey sinra mamatay liwat. ⁴³ Kag yawas nak ingyubong ay bukoey maganda, pero pagkabanhaw kali ay maganday. Ag kag yawas nak ingyubong ay mayuda, pero pagkabanhaw kali ay makusogey. ⁴⁴ Kag yawas nak ingyubong ay para dili sa duta, pero pagkabanhaw kali ay paray sa langit, kumo inggwa it yawas para sa duta ag inggwa ra it yawas para sa langit.

⁴⁵ Kali ay tuyar sa nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan tungor rutong “unang tawo nak si Adan, nak ingtaw-an it hingab ag nagkainggwa it kabuhi.”⁸ Pero si Kristo nak imaw kag ingtatawag nak huling Adan, Sida kag nagtata-o it kabuhi nak waya't katapusan.

⁴⁶ Pero ato arumrumon nak kag naunang yawas ay buko kag yawas nak para sa langit, kundi katong para sa duta, ag pagkatapos it kina ay para ray kinang sa langit. ⁴⁷ Kag unang tawo nak si Adan ay halin dili sa duta, dahil sida ay inghuman halin sa raga, pero kag ingtatawag nak pangruhang Adan nak si Kristo ay halin sa langit. ⁴⁸⁻⁴⁹ Kada kitang tanan bilang tawo dili sa duta, kita ay halin ra sa unang tawo dili nak si Adan. Ag kag ato pagpangabuhi ay tuyar ra sa ida. Pero sa palaabutong panahon, kitang tanan nak ingpakig-usa sa Ida nak nagpali halin sa langit nak imaw si Kristo, kita ay magiging tuyar ra sa Ida.

⁵⁰ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, kali kag ako gustong bisayahon. Tungor riling yawas nato nak human sa unor ag rugo, kung kali ay indi magbag-o, imposible nak maagom it kabuhi sa Gingharian it Dios sa langit kung hariin waya't kamatayon o pagkayunot. ⁵¹ Panimati-i kali, dahil kali kag plano it Dios para sa ato nak waya Nida

⁸15:45 Hen. 2:7.

gipaayaman it kato, kitang tanang nagtutu-o ay indi mamatay bag-o sa pagbalik ni Kristo sa duta, kundi sa Ida pagbalik kitang tanan ay gulping abag-uhon.⁵² Kali ay matatabo sa malip-ot nak panahon yang, tuyar sa usang pisok it mata, sa katapusang pagbudyong it trumpeta it Dios. Pag budyong it kina, abanhawon it Dios kag mga minatay para indiey nak gador mamatay, ag kitang mga buhi pa, ay rungan nak abag-uhon ra Nida.⁵³ Dahil kinahangyan nak kaling yawas nato nak namamatay ag nayuyunot, ay abayduhan it yawas nak indiey nak gador mamatay ag mayunot.⁵⁴ Pag kali ay matabo, imawey kag oras nak atuparon it Dios kag mga bisaya nak Ida ingpasuyat nak,

“Napirdey ag nawagitey kag kamatayon!”^h

⁵⁵ Kada, puydey kitang magsiling,

“Ay kag kamatayon ay indi nak gador makapirdi sa ato!

Ag indiey ra kita ighapruson it kamatayon!”ⁱ

⁵⁶ Kag gahom it kamatayon ay halin sa kasal-anan nak nagraraya sa ato sa kamatayon. Ag kag gahom it kasal-anan ay halin sa Kasuguan nak nagpapamatuor nak dapat kitang mamatay ag parusahan dahil sa ato kasal-anan.^j ⁵⁷ Pero salamat sa Dios, dahil Sida kag nagtata-o it pagraog sa kasal-anan ag kamatayon parayan sa inghimo it ato Ginoong Hesu-Kristo.^k

⁵⁸ Kada, ako mga pinalanggang hali, magpursige ag magpaninrugan kamo sa inro pagtu-o. Maging mahugor kamo sa inro pagserbisyo sa Gino-o, kumo ayamey ninro nak kag inro tanang pagpangabudlay para sa Ida ay indi mawar-an it puyos.

^h**15:54** Isa. 25:8.

ⁱ**15:55** Ose. 13:14.

^j**15:56** Basaha ra sa Rom. 5:12; 7:7-13.

^k**15:57** Basaha ra sa Rom. 8:1-4.

16

KAG KATAPUSAN IT SUYAT

Kag Pagpangulikta it Bulig Para sa mga Nagtutu-o sa Herusalem

(Roma 15:22-29)

¹ Ngasing tungor sa pagpangulikta it bulig para sa mga sinakupan it Dios sa syudad it Herusalem, mas maado kung apatuyaran ninro kag ako ingsiling sa mga nagtitipon sa pagdayaw sa Ida sa probinsya it Galasya. ² Mas maado kung bawat adlaw nak Dominggo,¹ kada usa sa inro, habang hina pa kamo sa inro mga bayay ay igahiney ninro kag inro ibulig sa inra halin sa inro kinitaan. Ag tipunon kina pramas pagpanha nako raha, ay nakahanraey kina, ag bukoey kinahangyan nak sa oras nak hinaey ako, ay hingan pa yang kamo mapangulikta. ³ Pag-abot nako raha, aber sasin-o nak inro ingpili nak masasaligan sa paghator it inro bulig para sa mga nagtutu-o sa Herusalem, ay ako ataw-an it mga suyat para ipakilaya sinra. ⁴ Ag kung sa inro pagmuyat ay mas maado nak ako yangey kag maghator it kina ruto, ay ako sinra inunot.

Kag mga Plano ni Apostol Pablo

(2 Corinto 1:15-24)

⁵ Kag ako ing-iisip ngasing ay mapanha ako sa inro pag nakarayaney ako sa probinsya it Macedonya, dahil inggwa ako it plano nak magpagto ag magtudlo sa mga nagtutu-o kang Kristo ruto. ⁶ Pagkatapos, marugay-rugay anay ako sa inro o mapalipas anay ako it tigyamig. Ag pagkatapos ray, puyde ninro akong pabayunan pramas makapadayon ako sa ako pagbiyahe aber hariin ako magpagto. ⁷ Indi pa tan-a ako magpanha sa inro, dahil gusto nako sa oras nak magpanha ako raha ay inggwa pa ako it oras nak magrugay-rugay anay sa inro, kung but-on it Gino-o. ⁸ Ngasing, gusto anay nakong magpabilin dili sa Epeso hastang sa Pista it Pentecostes. ⁹ Dahil aber maramo kag nagkukontra sa ako dili, maramo gihapon ako it oportunidad nak magpalapnag it

¹**16:2** Sa kapanahunan ni Apostol Pablo kali ay unang adlaw it inra usang domingo kung kauno nabanhaw si Kristo.

Maadong Balita, ag maado ra kag bunga it kali.

Kag Katapusan it Suyat

¹⁰ Ngasing, pag-abot ni Timoteo raha ay batuna sida it maado pramas indi sida mahadlok nak magtudlo sa inro, kumo mahugor sida sa ida pagserbisyo sa Gino-o, pareho sa ako. ¹¹ Siguraduha nak waya it mamaliit sa ida. Ag sa oras it ida paglarga, pabayune sida pramas makabalik sida dili sa ako it hanuyos, dahil ako ay naghuhuyat para sa ida ag ida mga kanunot nak hali sa pagtu-o.

¹² Ngasing, tungor sa ato hali nak si Apolos. Inglaygayan nako sida nak magpagto sa inro kanunot kag ibang mga hali nato sa pagtu-o. Pero indi anay ngasing, kundi sa masunor yangey nak pagkakataon.

Kag Huling Paglaygay ag Pagpakamaado

¹³ Maging alisto kamo, ag maging matibay kag inro pagtu-o. Aya kamo gikahadlok nak magsunor sa Gino-o ag magpaninrugan sa inro pagtu-o. ¹⁴ Sa tanang inro inghihimo, maging mapinalanggaon kamo.

¹⁵ Ngasing, ako mga hali sa pagtu-o, ayamey ninro nak si Estefanas ag ida panimayay kag unang nagtu-o kang Kristo, tong kami ay nagpalapnag it Maadong Balita raha sa probinsya it Acaya.^m Ag sinra ay talagang matutom sa inra pagserbisyo sa mga sinakupan it Dios. Kada inglalaygayan nako kamo ¹⁶ nak magpasakop sa mga tuyar sa inra ag sa ibang mga mahugor sa pagserbisyo sa Gino-o.

¹⁷ Rako ra kag ako kasadyahan it katong nag-abot sina Estefanas ag Fortunato ag Acaico. Dahil kung ni-o kag indi nako kayang himuon, kumo waya kamo dili, ay inray nahimo. ¹⁸ Ingpakusog ninra kag ako buot, ag inro ra, kada taw-e ninro it balor kag tuyar nak mga tawo.

¹⁹ Nagpapangamusta sa inro kag mga nagtutu-o nak nagtitipon pramas magdayaw sa Dios sa iba't-ibang banwa sa probinsya it Asya.

Imaw ra, nagpapangamustang gador sa inro kag mag-asawang Aquila ag Priscila, kaibahan kag mga nagtitipon pramas magdayaw sa Dios sa inra bayay, dahil sa inro pagpakig-usa sa Gino-o.

^m**16:15** Kag syudad it Corinto ay sa probinsya it Acaya.

²⁰ Kag tanang ato mga hali sa pagtu-o dili ay nagpapangamusta ra sa inro.

Ag magkamustahan kamo tanan sa usa'g-usa sa balaan ag sa mapinalanggaong parayan.ⁿ

²¹ Akong si Pablo mismo kag nagsusuyat it kaling pagpangamusta sa inro.^o

²² Kung inggwa it tawo nak waya gipapalangga sa Gino-o ay Dios kag bahala nak magparusa sa ida! Gino-o, balikey!^p

²³ Kabay pang mapasa-inro kag kaaduhan it Ginoong Hesus.

²⁴ Kabay pa rang mababatyagan ninro kag ako pagpalangga sa inrong tanan nak nagpapakig-usay kang Kristo Hesus.

ⁿ**16:20** Kaling “magkamustahan kamo tanan sa usa'g-usa sa balaan ag sa mapinalanggaong parayan” sa bisayang Bantoanon ay “magkamustahan kamong tanan sa usa'g-usa sa balaan nak haro” sa bisayang Griyego.

^o**16:21** Kag kustombre ni Apostol Pablo it katong sida ay nagsusuyat sa mga nagtutu-o kang Kristo, sida ay nagpapasuyat sa manugsuyat it ida gustong isiling. Pero sa huling parti it suyat, sida mismo kag nagsuyat bilang pirma nak sida kag inghalinan it kali.

^p**16:22** “Gino-o, balikey!” sa bisayang Bantoanon ay “Maranatha!” sa bisayang Griyego.